

HOOE TIJD VOOR VATICANUM III!

Op zondag 3 oktober van dit jaar werd de Sint-Jan Evangelistkerk in het Antwerpse district Wilrijk onttrokken aan de katholieke eredienst en overgedragen aan de Koptisch-orthodoxe Kerk van België. De Kopten, die in Egypte nog altijd bijna 20 % van de bevolking uitmaken en er zwaar gediscrimineerd worden door de moslims, tellen in ons land enkele duizenden gelovigen, hoofdzakelijk uitgewekenen. Ze hadden al een vestigingsplaats in Leuven, in het voormalige klooster van de redemptoristen.

De Antwerpse bisschop Mgr. Johan Bonny, die bij de plechtige overdracht aanwezig was, noemt zichzelf « een tevreden bisschop ». Hij vindt dat « met deze keuze het kerkgebouw een passende herbestemming krijgt en voorbehouden blijft voor de eredienst van een christelijke geloofsovertuiging. »

Voor het gemak sluit Mgr. Bonny de ogen voor het feit dat de Koptisch-orthodoxen scheurmakers zijn die zich in 451 afgescheiden hebben van de Moederkerk. Zij verwierpen de tweenaturenleer gedefinieerd op het Concilie van Chalcedon (de menselijke en de goddelijke natuur in Christus zijn onvermengd én onscheidbaar), maar de diepere reden voor hun rebellie was het feit dat zij het opperste gezag van de Roomse paus niet wilden erkennen; de patriarch van Alexandrië had kort voor de opening van het concilie paus Leo I de Grote geëxcommuniceerd!

In het kader van de conciliaire oecumene leven onze hedendaagse bisschoppen echter in uitstekende verstandhouding met de orthodoxen en is de gevonden oplossing voor de Wilrijkse kerk in hun ogen dus een uitstekende zaak. Maar wat met een kerkgebouw dat een moskee wordt, zoals in 1981 in Amsterdam gebeurde? Daar werd de Sint-Ignatiuskerk gesloten voor de

Rooms-katholieke eredienst en vervolgens aangekocht door de Islamitische Stichting Nederland, die er de Fatih-moskee van maakte en de kruisen op de torens verving door halve manen... Een te verdedigen voortzetting van het "religieus gebruik" van het kerkgebouw in kwestie? Misschien ziet zelfs paus Franciscus er geen graten in, want in de geest van de interreligieuze ontmoetingen in Assisi pleit hij al langer voor frontvorming tussen de "gelovigen" van alle mogelijke gezindten. Maar of de moslims even verdraagzaam zijn als de moderne katholieken moet nog blijken!

Ondertussen zijn er voorbeelden genoeg van puur ongodsdienstige herbestemmingen van katholieke kerken. De Sint-Jozefkerk in Eeklo werd in 2017 een centrum voor buitenschoolse kinderopvang. De Paterskerk van Halle (Vlaams-Brabant) is in gebruik als ruimte voor een streetart-project « met aandacht voor de traditie van stilte en mystiek ». In de Mechelse kapel van de Arme Klaren nam een decoratie- en bloemenwinkel zijn intrek. De parochiekerk van Erembodegem is sinds enkele jaren een evenementenzaal voor oudejaarsfeesten, verkiezingscafés, bals enz. De Sint-Julianakapel in Rumbeke, parochiekerk tot 2013, gaat verder als eventlocatie « Het Sakrament », waar feestvierders in "hemelse sferen" vertoeven (want voor blasfemie deinst men niet terug). En de lijst is lang.

De provincie Antwerpen stelde een beleidsplan op voor de jaren 2020-2024. « KERKPLUS » wil in nauwe samenwerking met gemeentebesturen, kerkraden en de bisschoppelijke overheid een toekomst uittekenen voor de 298 katholieke kerken die de provincie rijk is. Ongeveer een derde daarvan komt in aanmerking voor « neven- of herbestemming », een pro-

De Sint-Willibrorduskerk in Zeilberg (Deurne, Nederland) is vandaag een fitnesscentrum.

ces dat na uiterlijk vijf jaar moet afgerond zijn. Dat is nog niets in vergelijking met Nederland, waar kardinaal Eijk voorspelde dat « in het aartsbisdom Utrecht over tien jaar nog hooguit 15 van de 280 kerken in gebruik zullen zijn. CIO-K, de organisatie die namens de kerken in Nederland bij de overheid aan tafel zit, schatte in 2016 dat 30 tot 80 procent van de kerken zijn religieuze functie zal verliezen » (*TROUW*, 25 juni 2019).

Dat de nood hoog is, zal niemand verwonderen : alle alarmsignalen in de Kerk zijn al heel lang geleden afgestaan. Tussen 2016 en 2018 vond in het ooit zo katholieke Vlaanderen een spectaculaire daling plaats in het aantal missen (-16,79 %), kerkelijke huwelijken (-13,92 %) en doopsels (-11,83 %). Het is voor een steeds kleiner wordende geloofsgemeenschap financieel niet meer mogelijk om de vaak zeer grote kerkgebouwen, die nog amper voor het oorspronkelijke doel gebruikt worden, te onderhouden.

Ondernemen onze bisschoppen dan niets om het tij te keren? Neen : voor hen is het proces blijkbaar onomkeerbaar. Het is hun diepste overtuiging dat het katholiek geloof, op een enkele tijdelijke opflakking hier of daar na, in West-Europa geen toekomst meer heeft en nog enkel zal voortbestaan binnen kleine gebedsgroepen van « geëngageerde leken » – al kan men zich afvragen hoe katholiek die *groupuscules* nog zullen zijn. En dus komt het er op aan de “begrafenis” van hetatholicisme goed voor te bereiden en aan “stervensbegeleiding” te doen. « *Onze bisschoppen munten uit in het vak van begrafenisondernemer* », zei abbé de Nantes twintig jaar geleden al.

De hoofdoorzaak voor dat fatalisme ligt in de blinde afhankelijkheid van onze geestelijke overheid aan het Tweede Vaticaans Concilie, dat ongeluksconcilie dat met zijn valse principes de Kerk vergiftigd heeft en van elke hoopvolle toekomst beroofd. Men weet het, maar men sluit ogen, oren en mond : het Concilie is onaanraakbaar en wee de prelaat of gewone priester die het zou wagen er openlijk kritiek op te formuleren. En dus volhardt iedereen in de boosheid, onze H. Vader paus Franciscus op kop, en takelt de Kerk verder af. Wie in de illusie leeft dat het in Oost-Europa allemaal geweldig goed gaat, moet dit maar eens lezen : « Het aantal priesterroepingen in Polen is in 2020 met bijna een vijfde gedaald. Dit jaar hebben zich “slechts” 242 kandidaten bij de seminaries van de bisdommen aangemeld. De afgelopen acht jaar daalde het aantal met 47 procent » (*KERKNET*, 17 oktober 2021).

VATICANUM III VOORBEREIDEN

Al in 1971 verklaarde kardinaal Suenens, aartsbisdom van Mechelen-Brussel en doodgraver van de Kerk in België, dat het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) in feite « *voorbijgestreefd* » was en dat er een nieuw concilie nodig was omdat « *de historische en culturele context van de wereld* » alweer

veranderd was ! Want het achterlopen van de wereld is, zoals men weet, het *Leitmotiv* van alle modernisten en progressisten.

Abbé de Nantes nam de handschoen op en publiceerde in de zomer van hetzelfde jaar een begeesterend artikel onder de titel *PRÉPARER VATICAN III*.

« *Kardinaal Suenens heeft gelijk, maar misschien niet in de zin die hij bedoelt : er is een nieuw concilie nodig, er zal noodzakelijkerwijs een nieuw concilie zijn ! Wij moeten ons er van onze kant op voorbereiden. Wij willen Vaticanum II om de confrontatie aan te gaan met Suenens en heel zijn sinistere kliek, wij willen hen forceren om hun diepste gedachten en hun werkelijke drijfveren openbaar te maken. Op die manier zal de kerkelijke hiërarchie gedwongen worden om klaarheid te scheppen over de dubbelzinnigheden van Vaticanum II. Het is absoluut nodig dat de Kerk zich op een onfeilbare en definitieve wijze uitsprekt. Het is een kwestie van geloof, van eer, van leven of dood.*

« *Waarom een concilie ? Waarom niet gewoon een andere paus die de geestelijkheid hervormt en het apostolische gezag herstelt ?* Ons antwoord vloeit voort uit de logica en de geschiedenis : wat door een oecumenisch concilie afgebroken werd, kan enkel hersteld worden door een nieuw oecumenisch concilie. Heel de geschiedenis van de Kerk getuigt ervan : de grote dwalingen, de grote wanordeligheden tijdens de eeuwen van ketterij en decadentie werden nooit opgelost door individuele pausen, hoe energiek zij ook waren, maar door concilies waarop de bisschoppen van heel de wereld zich samen met de paus en onder zijn impuls engageerden voor het grote labuur van het broodnodige herstel in Christus.

« *Toen het Concilie van Trente in 1552 stilgelegd werd, verkoos de ondernemende kardinaal Caraffa als Paulus IV geheel alleen het dringende werk van de Contrareformatie door te voeren ; maar wat hij ondernam, was te zeer getekend door zijn persoonlijkheid om heel de Kerk werkelijk in beweging te krijgen. Pius IV, die minder krachtadig was, maar wel wijzer, riep het concilie opnieuw samen en bracht het in 1562-1563 tot een goed einde : het korps van bisschoppen voelde er zich even verantwoordelijk voor als de Opperherder en bracht de leer en de wetten van het concilie in de praktijk. Op die manier kreeg de Kerk, van de H. Pius V tot paus Pius XII, vierhonderd jaar vrede, grootsheid en universele uitstraling » (CRC nr. 46, juli 1971, pp. 1-2).*

Het “pastorale” concilie Vaticanum II, dat op een slinkse manier de godsdienst van altijd door een nieuwe religie verving, heeft de Kerk op haar sterfbed gebracht. Het is de hoogste tijd voor Vaticanum III, een dogmatisch concilie dat niet zal terugdeinzen voor onfeilbare uitspraken op basis van zowel aloude waarheden als nieuwe inzichten die wél in de lijn van de Traditie liggen. Alleen zo zal de Kerk een veelbelovende wedergeboorte beleven !

redactie KCR

DE ISLAM, STRAF VOOR ONZE VRIJZINNIGHEID

TWEEDE INTERVIEW MET BROEDER BRUNO BONNET-EYMARD

In ons vorige nummer lieten we broeder Bruno Bonnet-Eymard aan het woord over de Koran, een onderwerp dat hij als geen ander beheerst omdat hij een groot deel van zijn leven bezig is geweest met de wetenschappelijke vertaling van het boek van de moslims. In dit tweede interview, ook afgenomen in augustus 2020, beantwoordt hij vragen over de impact van de islam op onze westerse maatschappij. De vertaling van het derde interview zal begin volgend jaar verschijnen.

BROEDER Michel-Marie : Broeder, vorige keer spraken we over de godsdienst van de Koran zoals die uit uw vertaling tevoorschijn gekomen is : een machtige ketterij die beweert terug te keren naar de « volmaakte » religie die Abraham beoefende en die de vaste wil verkondigt om Jeruzalem terug af te nemen van de christenen en er de Tempel te herstellen. Zien we die macht ook vandaag niet aan het werk in onze christelijke landen ? We stellen vast dat de islam zich bij ons zowel op een heimelijke als op een agressieve manier ontwikkelt. Wat het meest in het oog springt, zijn natuurlijk de aanslagen in naam van de islam en de groeiende bewondering voor de jihadistische “droom” bij een deel van de moslimjeugd... Maar er is ook de geleidelijke sociaal-religieuze kolonisatie van ons land door de islam : de bouw van moskeeën, de vestiging van islamitische instituten enz. Hoe is het zo ver kunnen komen ?

Broeder Bruno : Ik zal u eerder zeggen *waarom* het zover gekomen is. Onze vader, abbé de Nantes, legde het in 1986 al uit in een conferentie onder de titel : « De diepere redenen van de mohammedaanse verovering ». Samengevat : het katholicisme gaat achteruit en de islam heeft de wind in de zeilen. Sinds het einde van de 19de eeuw hebben liberalisme, modernisme en progressisme de katholieke godsdienst zo

aangevreten dat wij vandaag niet meer geloven in de werkelijke en exclusieve waarheid van onze godsdienst ; het absoluut karakter ervan is verloren gegaan omdat wij subjectief zijn geworden. Bij de islam is het tegenovergestelde het geval : de moslims zijn ervan overtuigd dat zij alleen gelijk hebben ; zij hebben behouden wat het Rooms-katholicisme kenmerkte vóór Vaticanum II en daarom noemen wij hen “fanatiek”. Voor hen zijn alle andere godsdiensten vals en dus moeten zij vernietigd worden, uit gehoorzaamheid aan God !

Broeder Michel-Marie : Ik herinner mij ook de analyse die u ons voorgelezen hebt en die verschenen is in een recent nummer van het tijdschrift *VALEURS ACTUELLES*, van februari-maart 2020 : « De lange weg van de onderwerping ». Daarin wordt gedetailleerd ingegaan op de verschillende stadia, sinds de jaren 1970, van een langzaam islamise-

ringsproces in ons land ten gevolge van de massa-immigratie. Die immigratie profiteerde van de medeplichtigheid van een hele hoop linkse organisaties die opkwamen voor steun aan de vreemdelingen, strijd tegen het racisme enz. Wat denkt u over die kwestie ?

De centrale moskee van Keulen, een van de grootste van Europa, werd in een moderne stijl ontworpen door Paul Böhm en gefinancierd door het Turkse presidium voor godsdienstzaken Diyanet. Met een oppervlakte van 4500 m² en ruimte voor 4000 gelovigen is de in 2018 door de Turkse president Erdogan plechtig geopende moskee de trots van de moslimgemeenschap in Duitsland. De Keulse schepen voor integratie Marlis Bredehorst vond het « belangrijk dat de plaatselijke moslims over een waardig gebedshuis kunnen beschikken » en het project kreeg ook steun van de katholieke Kerk in het kader van de oecumene... Maar op de openingsceremonie werd niemand van het stadsbestuur uitgenodigd, waarmee bevestigd werd wat iedereen weet, maar haast niemand nog durft zeggen : dat zich in Duitsland een parallelle islamitische samenleving aan het ontwikkelen is.

Broeder Bruno : De titel zegt alles ! « De lange weg van de onderwerping »... Maar onderwerping aan wie en aan wat ? Aan de Franse wetten ?

UIT DE 150 PUNTEN VAN DE FALANX

6. De godsdienst van het Verbond

Jahweh heeft besloten binnen te treden in de wereld door een trapsgewijze openbaring van zichzelf, een onthulling van zijn denken, van zijn barmhartig plan voor zijn gevallen schepsel. Daartoe heeft Hij zich een man gekozen : Abraham.

1. De H. Schrift bevat de openbaring van heel de gewijde geschiedenis van God met de mensen, van het boek Genesis tot de Apocalyps. De Bijbel ontsluit op mysterieuze wijze de zin van het bestaan van ieder van ons en van ons allemaal samen. Voor de falangist is de Bijbel daarom het enige en unieke heilige boek. Hij aanvaardt hem zoals hij hem van zijn Moeder de H. Kerk gekregen heeft : in twee onlosmakelijk verbonden Testamenten, het Oude en het Nieuwe, het vervallene en het definitieve, het eerste als aankondiging, voorbereiding en prefiguratie van het tweede, dat blijvende volheid is.

2. We zien een goddelijke kracht aan het werk. Abraham, na hem Izaäk en Jacob en vervolgens de twaalf stammen die uit hen voortkwamen, betekenen niets in vergelijking met de geweldige rijken en beschavingen van Egypte, Babylonië... Maar God had met hen een Verbond gesloten. De rechtlijnige draad van de wereldgeschiedenis loopt via de godsdienst van dat door God beminde volk en staat los van welke heidense religie of wijsheid ook.

3. De redding wordt al beloofd aan Adam en Eva in hun nageslacht. God sluit een verbond met Noë en zijn afstammelingen, voor eeuwig. In Abraham zullen alle volkeren van de aarde gezegend zijn. En weldra zal de alliantie met Mozes de uitverkiezing van Israël bekendmaken en realiseren : de vestiging van het uitverkoren volk in het Beloofde Land, de goddelijke gaven van één geloof, één wet en één koning, de stichting van een heilige Stad en een Tempel, de invoering van een door God gewilde eredienst en een geïnspireerde wijsheid, allemaal in afwachting van een Nieuw en Eeuwig Verbond.

4. Maar Israël is « *een halsstarrig volk* », ontrouw aan zijn God. De woede van Jahweh komt op het uitverkoren volk neer en onderwerpt het aan de macht van het buitenland, terwijl de « *armen van Israël* », de kleine « *rest* » die loyaal blijft en van generatie op generatie onderricht wordt door de profeten, wacht op zijn bevrijder, zijn Messias, en al op voorhand zijn universele heerschappij bezingt in de psalmen.

5. Vermits het *rabbijns jodendom* de voltooiing van het Verbond in Jezus Christus, onze Heer, niet wil erkennen, kan het niet beschouwd worden als een echte heilsgodsdienst. De falangist stelt het religieuze en soms zelfs atheïstische racisme en de louter aardse ambities van het moderne jodendom aan de kaak als de meest te duchten omvorming van de oude profetische geest. Dat betekent echter helemaal niet dat de falangist zelf antisemitisch zou zijn : het joodse volk is niet uitgesloten van het heil, want alle mensen zijn geroepen tot eenzelfde broederschap in Christus.

6. Hetzelfde geldt voor de *islam*. De schrijver van de Koran heeft het Verbond gesloten met Abraham ten gunste van Izaäk afgeleid naar Ismaël en zo losgekoppeld van het huis van David, waaruit de Messias zou geboren worden. Het islamitisch monotheïsme is fundamenteel anti-trinitair en loochent de verlossing gebracht door Jezus Christus. De falangist kent aan die valse godsdienst geen enkel recht toe. Hij zal nooit pleiten voor verstandhouding of samenwerking ermee, hoogstens voor een door de omstandigheden ingegeven tolerantie voor het goed van de vrede.

Broeder Michel-Marie : Niet echt...

Broeder Bruno : Het woord « onderwerping » is de traditionele vertaling die men aan de term « islam » geeft. Het gaat dus om de lange weg van de inplanting van de islam in onze oude christelijke landen. De immigratie is de visvijver van de islam in Frankrijk, want die immigratie is in essentie mohammedaans ! Men kan niet spreken over islamisme zonder over de islam te spreken... En wat die verschillende stadia betreft, zou ik verder teruggaan dan 1970.

Broeder Michel-Marie : Tot 1962, toen wij Algerije in de steek lieten ?

Broeder Bruno : Inderdaad. Tot 1 juli 1962, toen « de meinedige christen Algerije heeft overgeleverd aan de moordzuchtige moslim ». Het is een zin van abbé de Nantes die alles samenvat. Frans-Algerije, een christelijk land ! Het is de dekolonisatie die de « erfzonde » is : het is de hoofdoorzaak van al onze huidige kwalen, waarvan de immigratie zelfs niet de ergste is. Het belangrijkste is die verovering van ons land door de islam, gevolg van het feit dat wij de

moslims niet vreedzaam hebben willen bekeren toen wij Noord-Afrika koloniseerden.

Broeder Michel-Marie : Die islamisering van Frankrijk, dat islamisme dat wij maar niet afdoend kunnen bestrijden, dat is dus het loon van onze dwalingen in het verleden ?

Broeder Bruno : Ja ! De dekolonisatie heeft die landen beroofd van de weldaden van onze aanwezigheid en heeft hen enkel het slechtste nagelaten : de vrijzinnige, goddeloze democratie die hen al zestig jaar blijft onderdompelen in chaos en oorlog. Terwijl wij één enkele gemeenschap vormden. Abbé de Nantes schreef : « *Eén gemeenschap en geen twee*, waarbij men langs de ene kant de Europeanen zou hebben en langs de andere de moslims. Het koloniale project had hen verenigd binnen het tijdsbestek van vier of vijf generaties en daarbij duizenden banden tussen hen gesmeed, in een bewonderenswaardige « wederkerigheid van diensten ». Er moest nog verder vooruitgang geboekt worden, maar het resultaat was er al : een concrete, levende, historische orde die niet ter discussie staat ».

sie stond en die absoluut gered diende te worden, want boosaardige krachten waren al aan het werk om alles te vernietigen » (artikel gepubliceerd in *L'ORDRE FRANÇAIS*). Welke boze krachten? De USSR en de kapitalistische grootmachten.

Zo'n « historische gemeenschap » is de vrucht van de goddelijke Voorzienigheid. Door die orde omver te laten werpen zijn wij ontrouw geweest aan onze beschavingsmissie en hebben wij alle voorwaarden geschapen voor de installatie van de chaos ook bij ons.

Broeder Michel-Marie : Wat was dan het effect op de islam van die gemeenschap die wij vormden met de moslims, meer in het bijzonder in Algerije?

Broeder Bruno : Honderdvijftig jaar kolonisatie had de islam geneutraliseerd. En het is opnieuw abbé de Nantes die het ons uitlegt, ik citeer hem : « De haat, de heilige oorlog en het door angst ingegeven fanatisme van de islam zijn bij de ontmoeting met het christelijke universalisme altijd op merkwaardige wijze gekalmeerd. Dat was zo in de Frankische kruisvaardersstaten in het Midden-Oosten, in het Spaanse Cordoba en in de vruchtbare “bestuiving” van de Arabische wereld met de Franse geest – in Syrië, in Egypte en vooral in ons eigen Noord-Afrika.

« Men kan dat nooit genoeg onderstrepen : de gevoeligheden van de mohammedaanse hoogmoed, nog aangescherpt door raciale arrogantie, komen snel tot rust in tegenwoordigheid van een verdraagzame en broederlijke kolonisatie. Vóór de onlusten begonnen, kwam in Afrika een soort van bevrijdend edict van Nantes [het edict van de Franse koning Hendrik IV uit 1598 dat vrijheid van godsdienstbeleving gaf aan de hugenoten – nvdr] tot stand. Maar pas op, het ging hier helemaal niet om de atheïstische tolerantie van de overheid, die precies de heilige oorlog aanwakkert tegen de ongelovige, republikeinse en vrijzinnige Fransman die een heiden is en daarom geminacht wordt. Het ging om de religieuze verdraagzaamheid van het christendom. Onder mensen die in God geloven kan men tot overeenstemming komen, luidde de mening van de christenen, want hun christelijke godsdienst stoelde niet op raciale hoogmoed, maar op universele naastenliefde. Pater de Foucauld, de hemelse beschermer van ons Afrikaanse rijk, had zichzelf in die zin tot “universele broeder” gemaakt » (*L'ORDRE FRANÇAIS*, januari 1957).

Als er een kans bestaat om de Arabische wereld te beschaven en te vergeestelijken, dan kan onze ontdek-

Broeder Bruno : « Het onderscheid dat men maakt tussen een “radicale” en een “gematigde” islam is absoluut verkeerd. »

steek gelaten hebben een enorm verlies, voor hen en voor ons... Het is geen wonder dat zich dat vandaag allemaal keert tegen ons, de verantwoordelijken, omwille van de democratie en de godsdienstvrijheid die onze nieuwe godsdienst geworden zijn !

Broeder Michel-Marie : Broeder, het ongeluk is dat u vandaag de enige bent om uit te leggen dat de islam het loon is voor onze vaandelvlucht en onze geloofsafval. De staat en de katholieke hiërarchie houden koppig vast aan hun inspanningen om de « radicale islam » te bestrijden en een « gematigde islam » te propageren, die de waarden van de Republiek en de godsdienstvrijheid respecteert. Maar wat is die gematigde islam eigenlijk?

Broeder Bruno : Het onderscheid dat men maakt tussen een “radicale” en een “gematigde” islam is absoluut verkeerd. Een « gematigde islam » heeft nooit bestaan, tenzij in de geest van afvallige christenen die vol zijn van comfort en “veiligheid”, lees : het ontbreken van risico's. Dat onderscheid is het product van mensen die de Koran niet kennen en die zichzelf met betrekking tot de islam bewust een rad voor de ogen draaien om ideologische redenen : de ideologie van de rechten van de mens, van de transcendente waardigheid van de menselijke persoon... Dat is allemaal cultus van de mens, zonder oog voor de waarachtige, historische gemeenschap waarover ik het daarnet had.

Er is slechts één islam, voortgekomen uit de Koran, waaruit men nooit een vreedzame en tolerante religie zal tevoorschijn halen omdat de islam, zoals we gezien hebben, het resultaat is van de vaste wil om christendom en jodendom af te schaffen en terug te keren naar een zogezegd “authentieke” godsdienst : de « volmaakte » godsdienst – want dat is de echte betekenis van 'islam' – die de godsdienst van Abraham en Ismaël is waaraan Joden en christenen volgens de schrijver ontrouw zijn geworden. De Koran deelt de mensheid op in twee categorie-

king van de oorsprong van de Koran – waarover wij het in het vorige interview hadden – wonderen verrichten. Het is nog altijd de opdracht van ons christelijk land, van onze missionarissen, opvoeders, soldaten en zelfs de eenvoudigste koloniaal, om onze christelijke beschaving te verspreiden als een soort van toepassing van het mysterie van de Visitatie : de Maagd Maria die haar nicht Elizabeth bezoekt. Zo heeft pater de Foucauld het onderwezen en gepratikeerd. Maar dat is de toekomst ! Ondertussen betekent het feit dat wij die landen in de

en : de « gelovigen » die de « volmaakte religie » omarmd hebben en de « afvalligen », Joden en christenen. De oorlog tegen die tweede categorie is onverbiddelijk. De islam streeft ernaar heel de wereld te domineren, in een afwisseling van overwinningen en nederlagen en met verdragen die de commerciële belangen verzekeren... Maar het doel blijft onveranderlijk : de definitieve triomf van de islam door de afvalligen uit te roeien of tot slaaf te maken, tenzij ze zich tot de islam bekeren... wat vandaag de dag trouwens in grote mate gebeurt ! Charles de Foucauld legde dat uit. De moslims konden zich aan ons onderwerpen en vreedzaam onder onze administratie leven ; maar ondertussen wachtten ze geduldig op de komst van de Mahdi, die de situatie zou omkeren en hen tot overwinnaar van de “roemi” zou maken. Die toestand is niet veranderd.

Broeder Michel-Marie : In een conferentie over de Koran in 2014 hebt u Frédéric Pons geciteerd, die in het tijdschrift *VALEURS ACTUELLES* van 9 oktober 2014 zeer terecht opmerkte : « De maatregelen genomen door leger en politie zullen het islamisme nooit op de knieën kunnen dwingen omdat men niet tot aan de bron van het kwaad gaat en niet begrijpt dat het islamisme groeit op een potgrond die niets anders is dan de islam. » Maar hij vervolgde : « De islam staat vandaag voor de uitdaging om te erkennen dat hij enkele gewelddadige bronnen heeft waaraan de islamisten zich laven ; vervolgens moet hij zich hervormen of aanpassen wat moet aangepast worden. Dat zal moeilijk zijn, want de Koran is als een door God gedicteerd boek niet aanpasbaar of hervormbaar. Kritiek er op is al acht eeuwen verboden. »

Broeder Bruno : Verboden om de eenvoudige reden dat als men de Koran kritisch benadert, zoals wij het gedaan hebben door er de kritische methode op toe te passen die al zo lang voor de Bijbel gebruikt wordt (die daarbij trouwens goed standhoudt), er van de Koran niets overblijft. Het zal dus voor de moslims niet “moeilijk” zijn om die kritische methode te aanvaarden, maar gewoon onmogelijk : zij omringen de Koran met de grootste mogelijke verering en beschouwen hem inderdaad als letterlijk gedicteerd door God, als een mirakel, temeer omdat zij er niets van begrijpen. Het is een illusie te geloven dat de mohammedaanse instanties oprecht zullen accepteren hem “te hervormen of aan te passen wat moet aangepast worden” : zij zijn geen modernisten of progressisten !

Broeder Michel-Marie : Bedankt voor die klare taal, broeder. Maar het feit dat er geen gematigde islam bestaat, wil toch niet zeggen dat alle moslims die in ons land leven islamisten zijn. Hoe moeten we dat begrijpen ?

Broeder Bruno : Als men een onderscheid kan maken, dan is het tussen de islam en de moslims : veel moslims zijn inderdaad brave mensen. Wij ervaren dat elke dag op straat en in Frans-Algerije hebben we het echt aan den lijve ondervonden. Ze vragen alleen maar om in vrede te kunnen leven, terwijl ze ondertussen vegeteren in een valse gods-

dienst. Het is aan ons om hen dat te bewijzen, op een geduldige en beleefde manier. Dan zullen zij de godsdienst van hun voorouders terug ontdekken, dat wil zeggen van Sint-Augustinus, Sint-Cyprianus en generaties christenen vóór de islam, en de liefde van Jezus en Maria. Dat zal misschien sneller gebeuren dan wij het ons nu kunnen voorstellen.

Er is echter één voorwaarde : wij mogen niet toelaten dat zij door de jihadisten op sleeptouw genomen worden ! Dat is het grote verschil. Als wij toelaten dat de jihad de gewone moslims fanatiek maakt, is de zaak verloren. Zij kunnen onder de invloed komen van goede of boze krachten. Want de islamisten liggen op de loer als roofdieren, als wilde beesten. Het zijn moordenaars die wij moeten doden alvorens zij ons, de “roemi”, afmaken. Dat spreekt toch voor zich ! Wij horen toe aan God en niet aan de duivel. Er is geen overeenstemming mogelijk met de islam, alleen een beperkte tolerantie voor het goed van de vrede, zoals in punt 6 van onze *150 PUNTEN VAN DE FALANX* staat. Op voorwaarde dat wij sterker zijn dan zij, niet om hen te verdrukken, maar om hen te bekeren tot de ware beschaving.

Broeder Michel-Marie : Broeder, om te besluiten nog het volgende. In het daarnet aangehaalde artikel van *VALEURS ACTUELLES* kwam Frédéric Pons tot een besluit dat me zeer scherpzinnig lijkt en waarover ik graag uw mening zou kennen : « Wat stelt Emmanuel Macron vandaag voor [om het terrein dat wij op het islamisme verloren hebben terug te winnen] ? De zgn. “republikeinse herovering” ? Wat een illusie ! Die fameuze “waarden” van de vrijzinnige Republiek waarvan men veronderstelt dat iedereen ze aanhangt, zijn gebakken lucht. Wanneer zal men begrijpen dat de islam een universalisme voorstelt dat veel vollediger is en machtiger dan het onze ? De mohammedanen lachen gewoon met de Republiek. »

Broeder Bruno : Hij heeft volledig gelijk als hij zegt dat de moslims met de Republiek spotten. Ze koesteren er een diep misprijzen voor als voor een zwak regime waarvan zij gebruik kunnen maken. Maar zeggen dat de islam een universalisme voorstelt dat vollediger is dan het onze ? Ja, als de auteur met “onze” het Franse republikeinse regime van vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid bedoelt. Het enige universalisme dat écht telt, en waarvan de islam slechts een karikatuur is, dat is de christenheid. En het is onze plicht de ongelukkige moslims daarheen te voeren !

DE MAHDI

Bepaalde islamitische stromingen verwachten aan het einde van de tijden een verlosser of bevrijder : de Mahdi. Zijn komst is een van de grote gebeurtenissen die volgens hen aan de oordeelsdag zullen voorafgaan, want hij zal de islam aan heel de wereld opleggen.

Berucht was de zelfverklaarde Mahdi Mohammed Ahmad, die in de jaren 1880 een bloedige revolutie uitlokte in de toenmalige Britse kolonie Soedan en bij de verovering van Khartoem tienduizend inwoners gruwelijk liet afslachten.

DE GRAVEN VAN VLAANDEREN OP KRUISTOCHT

Onze Vlaamse graven, die in de 11de eeuw hun domein gevoelig konden uitbreiden en een eeuw later van Vlaanderen een van de machtigste gewesten van Europa maakten, speelden een toonaangevende rol tijdens de kruistochten. Het loont de moeite dat epos te verhalen en het te bevrijden van de negatieve visie die de afgelopen decennia de geesten vertroebeld heeft. Onze leidraad daarbij is het oude, maar degelijke werk van Dr. Theo Luyckx: *DE GRAVEN VAN VLAANDEREN EN DE KRUISVAARTEN* (Leuven, Davidsfonds, 1947). We leggen het naast het lijvige boek van de hedendaagse historicus Edward De Maesschalck: *DE GRAVEN VAN VLAANDEREN (861-1384)*, eveneens uitgegeven door het Davidsfonds (tweede uitgave 2019).

ROBRECHT II EN DE EERSTE KRUISTOCHT

« DEUS LO VOLT ! »

In de eeuwenlange krachtmeting tussen christenen en moslims waren de volgelingen van de Profeet rond het jaar 1000 in het defensief gedrukt. De Byzantijnse keizers, de Noormannen in Zuid-Italië en de Franckische vorsten beukten in op de mohammedaanse veroveraars en konden de dreiging van een verdere expansie van de islam in Europa voorkomen. De troepen van Constantinopel veroverden Syrië en Jeruzalem, het emiraat Sicilië werd ingenomen en in Spanje begon de *Reconquista*. Tegelijkertijd viel het kalifaat van de Abassieden in Bagdad uiteen en kwam de moslimwereld in een politieke en militaire crisis terecht die uitzichtloos leek.

Maar in het midden van de 11de eeuw deed zich een onverwachte kentering voor. Vanuit de steppen van Centraal-Azië arriveerden Turkse nomaden, de islamitische Seltsjoeken, in Anatolië. Zij vulden het machtsvacuüm dat in de mohammedaanse wereld ontstaan was en richtten al snel hun aanvallen op het Byzantijnse rijk. In de slag bij Manzikert (1071) leden de Byzantijnen een bloedige nederlaag, waardoor Armenië, Klein-Azië en Syrië in de greep van de nieuwkomers kwamen: het Grote Seltsjoekenrijk was geboren. Jeruzalem werd bezet, het H. Graf ontvijsd en aan christelijke pelgrims werd de toegang tot de stad ontzegd.

In het christelijke Westen reageerde men ontzet en verontwaardigd. Toen paus Urbanus II op het concilie van Clermont in 1095 de christenheid opriep om het H. Land en de plaatsen waar Jezus geleefd en geleden had te bevrijden, kon hij dan ook op groot enthousiasme rekenen: « *God wil het !* »

Glasraam met voorstelling van de verovering van Jeruzalem in 1099. Godfried van Bouillon werd dé held van de eerste kruistocht, maar de Vlaamse graaf Robrecht II moest voor hem niet onderdoen inzake vroomheid en vurigheid. Beide figuren zijn de incarnatie bij uitstek van het christelijke ridderideaal.

Atheïstische historici – vandaag de overgrote meerderheid – kunnen zich niet voorstellen dat menselijke ondernemingen geïnspireerd worden door puur geestelijke motieven. Ze zoeken daarom voor de kruistochten allerlei laag-bij-de-grondse drijfveren. Zo doet ook De Maesschalck, die het Westen afschildert als « een gewelddadige samenleving » van « bloedvetes en wraak » waarvoor de paus een handige uitlaatklep zocht door

naar het Oosten te wijzen (p. 139).

Anders dan die geschiedschrijvers kan Luyckx zich wél verplaatsen in de mentaliteit van de 11de-eeuwse christenen: « De kruistochten, waaraan het graafschap Vlaanderen met zulke heilige ijver heeft deelgenomen, zijn de hoogste uitdrukking geweest van de diep-christelijke West-Europese geest in de middeleeuwen [...] Al zouden ook in de loop van deze eeuwen de christelijke idealen door afzonderlijke kruisvaarders weleens door het slijk worden gesleurd – de menselijke hoofdzonden zijn van alle tijden – en al zou met de jaren het aanvankelijk geloofsvuur minder fel gaan laaien, toch hebben onze Westerse strijders voor alle eeuwen getuigenis afgelegd van een innig godsdienstig gevoel en van onwankelbare trouw aan het geloof der vaders » (p. 12). Want wat typeert de middeleeuwer meer dan de overtuiging dat God éérs gedien moet worden ?

Luyckx wijst op de diepgaande hervorming van Cluny (910), die het godsdienstig leven in de abdijen en kloosters van heel West-Europa een nieuw elan gaf. De toonaangevende Vlaamse abdij van Sint-Bertinus in Sint-Omaars (*Saint-Omer*) nam de regel van Cluny aan in de tweede helft van de

10de eeuw en spoorde zo andere religieuze gemeenschappen in het graafschap aan tot een geestelijke ommekeer. Wantoestanden binnen de clerus werden steeds steviger aangepakt door Opperherders die voormalige monniken waren, zoals Gregorius VII en Urbanus II. Tegelijkertijd « wordt de kerkelijke organisatie verder doorgevoerd. Vanaf deze tijd voltrekt zich de hiërarchische inrichting van de bisdommen in aartsdiakonaten, dekenijen en parochies » (p. 53). Het voorbeeld van de geestelijkheid straalde af op de leken. Langzaam maar zeker werd zo de basis gelegd voor het hoogtij van de christelijke middeleeuwen.

ROBRECHT II VAN VLAANDEREN NEEMT HET KRUIS OP

Ook naar Vlaanderen stuurde Urbanus II een brief om de graaf en zijn vazallen aan te sporen tot de kruistocht naar Jeruzalem. Zijn oproep viel er niet in dovemansoren. De dertigjarige graaf Robrecht II, die in 1093 zijn vader Robrecht de Fries was opgevolgd, wordt door alle kroniekschrijvers geprezen als een voorbeeldige vorst en een vurige christen. Luyckx typeert hem, in vergelijking met zijn vader, als « een zachtere en meer religieus-gestemde natuur » (p. 62). Ook De Maesschalck hangt een gunstig beeld van hem op en citeert een tekst waarin beschreven wordt hoe de jonge graaf zijn echtgenote op de hoogte brengt van zijn besluit om op kruistocht te vertrekken :

« *“Dame, ik heb het kruis opgenomen, maar maak u niet ongerust ! Ik vraag uw toestemming om in Syrië het Heilig Graf te bevrijden, dat in handen van de heidenen is gevallen.” Bij deze woorden verbleekte de gravin : “Indien u zich om mij bekommerde, heer, zou u niet gaan. U hebt twee flinke zonen – moge God hen zegenen ! – en die hebben u broodnodig.” De graaf drukte haar tegen zich aan en omhelsde haar : “Kom op, dame, neem me bij de hand, ik beloof u, zonder te liegen, dat zodra ik mijn eerbetoon aan het Graf heb gebracht, er gebeden heb en mijn lippen erop gedrukt, ik geen twee weken zal wachten om terug te keren, als God mij in leven laat” » (Graindor van Douai, *Chanson d’Antioche*).*

Tijdens de kruistocht zou Robrecht II zich ontpoppen tot het model van een christelijke ridder, die enkel strijdt voor de zaak van God en niet voor eer, macht of rijkdom. Godfried van Bouillon, die andere held uit de Lage Landen, heeft hem lange tijd in de schaduw gesteld, wellicht omdat hij tot de eerste christelijke heerser over Jeruzalem werd aangesteld. Maar Robrecht was zonder enige twijfel zijn evenknie.

De voorbereidingen voor de grote militaire onderneming waren omvangrijk. Er was vooral veel geld nodig om de veldtocht behoorlijk uit te rusten inzake wapens, kledij, tenten enz. Veel vorsten en heren verkochten een deel van hun opgeslagen voorraden aan graan en levensmiddelen ; Godfried van Bouillon

verpandde zelfs zijn rechten op zijn eigen hertogdom aan de prinsbisschop van Luik. De graaf van het rijke en welvarende Vlaanderen hoefde daarentegen geen bijzondere maatregelen te nemen. Als regent tijdens zijn afwezigheid stelde hij zijn vrouw Clementia aan, met wie hij tijdens de kruistocht op regelmatige basis zou communiceren.

Omdat er geen koning aan de veldtocht deelnam, was er ook geen algemeen erkende leider. De paus had Adhémar van Monteil, bisschop van Le Puy, tot zijn legaat aangesteld, wat de prelaat een geestelijk en moreel overwicht gaf. Maar lang niet alle wereldlijke heren accepteerden zijn gezag. Zo was er de ambitieuze Raymond van Saint-Gilles, graaf van Toulouse en markgraaf van de Provence, die zich voortdurend op het voorplan probeerde te werken en die de kruistocht daardoor zwaar zou hypothekeren.

DE OPMARS

« De eerste kruisvaart zal in de geschiedenis blijven voortleven als een van de grootste verwezenlijkingen van menselijke krachtdadigheid en durf » (Luyckx p. 61). De reusachtige moeilijkheden van afstand, terrein en ravitaillering alleen al vergden het uiterste van de deelnemers nog voor er van strijden sprake kon zijn. « Alleen het mystieke enthousiasme voor een hoogverheven ideaal kon hun de fysieke en morele kracht verlenen om een dergelijke onderneming tot een goed einde te brengen » (*ibid.*).

Eigenlijk waren er vier legers die los van elkaar gevormd werden en elk langs een eigen route optrokken in de richting van Constantinopel, de plaats van afspraak. De troepen uit Lotharingen en het Duitse rijk stonden onder leiding van Godfried van Bouillon, bij wie zich ook de graaf van Henegouwen had aangesloten. Het leger van de Noormannen uit Zuid-Italië en Sicilië werd aangevoerd door Tancredo en Bohemund van Tarente, « de enige die ervaring had met gevechten rond de Middellandse Zee » (De Maesschalck p. 142). Dan waren er de Zuid-Franse ridders met aan hun hoofd de al genoemde Raymond van Saint-Gilles. Het leger uit Noord-Frankrijk tenslotte bevatte onder meer Normandiërs onder Robert Curthose en Vlamingen onder Robrecht II, die de Franse koning als leenheer had. In het totaal ging het om meer dan honderdduizend man van wie zo’n vijftienduizend ridders.

Alles wijst er op dat de graaf van Vlaanderen in september 1096 is afgereisd en zich kort daarna bij de Franse troepen heeft gevoegd. Hij had, naast de bloem van de Vlaamse adel, veel voetvolk bij zich, zoals boogschutters, piekeniers en ambachtslieden die de toestellen voor belegering en bestorming in elkaar moesten zetten. De legergroep trok over Parijs, Vézelay en Lyon naar Genua. In Lucca kregen de kruisvaarders op 25 oktober de zegen van de paus in eigen persoon. Doorheen de laars van Italië bereikten zij vervolgens Apulië, waar Robrecht

Op het concilie van Clermont in 1095 riep paus Urbanus II de christenheid op om het H. Graf in Jeruzalem te bevrijden. Zijn oproep zou het aanschijn van de middeleeuwse wereld diepgaand veranderen.

hartelijk werd onthaald door zijn zus, die met de plaatselijke hertog gehuwd was. Die laatste bood de graaf kostbare geschenken aan, maar de godvruchtige Robrecht weigerde ze beleefd en verkoos in het bezit te worden gesteld van enkele belangrijke relikwieën, die hij aan zijn echtgenote liet bezorgen om er de nieuwe abdijkerk van Waten (*Watten*) mee te verrijken.

Het aanbod om in Zuid-Italië te overwinteren – het was al december geworden – sloeg de Vlaamse graaf af: hij wou geen tijd verliezen en zo vlug mogelijk de strijd met de ongelovigen aangaan. Daarom scheepte hij zijn manschappen in Bari in en maakte de oversteek naar Noord-Griekenland, terwijl de andere heren de winter in Apulië doorbrachten. Begin 1097 bereikten de Vlamingen als eersten van hun legergroep de hoofdstad van het Byzantijnse rijk.

DE MANOEUVRES VAN DE BASILEUS

De keizer, Alexios Komnenos, was onder de indruk van de machtige westerse legers die een na een in Constantinopel arriveerden. Het hele kruistochtgebeuren alarmeerde hem ook. Gesteld dat zij er inderdaad in zouden slagen de Seltsjoeken te verslaan, wie kon dan garanderen dat zij zich daarna niet tegen het Byzantijnse rijk zelf zouden keren? Voor de Rooms-katholieke westerlingen waren de Grieken afvallige schismatieken; omgekeerd waanden de oosterlingen

zich in hoge mate superieur en lieten dat ook duidelijk voelen. Vanaf de eerste kruistocht zouden de “Franken” te maken krijgen met de dubbelhartigheid en trouweloosheid van de Byzantijnen, die spaken in de wielen van al hun ondernemingen zouden steken.

« De Byzantijnse keizer verklaarde zich bereid de kruisvaarders van mondvoorraad te voorzien tot aan de Turkse grens, doch zij dienden hem vooreerst leentrouw te brengen en dus op te treden als zijn krijgsmanscapen, met het doel voor hem zijn verloren gewesten te heroveren » (Luyckx p. 72). De eis van de *basileus* viel niet in goede aarde bij de kruisvaarders. Raymond van Saint-Gilles was zo boos dat het bijna tot een gewapend conflict kwam. De anonieme kroniekschrijver van de eerste kruistocht bericht dat Robrecht II en Godfried van Bouillon verzoenend optraden en de graaf van Toulouse konden kalmeren: zouden christenen elkaar bevechten terwijl de strijd eigenlijk tegen de islam ging? Met uitzondering van Raymond van Saint-Gilles en Tancredo legden alle kruistochtleiders de leeneed af. De gebieden die ooit tot het Byzantijnse rijk behoord hadden, zouden na verovering teruggegeven worden aan de keizer. Alexios van zijn kant beloofde militaire hulp... die er nooit zou komen.

In mei 1097 staken de kruisvaarders de Bosporus over in de richting van hun eerste doel: de stad Nicaea, machtsbasis van de Seltsjoekse sultan Kilij Arslan. Zij omsingelden de stad en belegerden haar een maand lang, waarbij een Turkse aanval slechts ten koste van zware verliezen kon afgeslagen worden. Op het moment dat de overgave van Nicaea nakend was, sloten afgezanten van de *basileus* in

HET VERLOOP VAN DE EERSTE KRUISTOCHT (1096-1099)

het geheim een overeenkomst met de belegerden en kwam de stad rechtstreeks in zijn macht in plaats van in die van de "Franken".

DWARS DOOR ANATOLIË

De kruisvaarders rukten in juni verder op door Klein-Azië. « Om de marsorde te vergemakkelijken, besloot men het gehele leger in twee groepen te verdelen, die zelfstandig zouden optrekken. De eerste werd gevormd uit de legers van Bohemund van Tarente, Tancredo en Robrecht van Normandië ; de graaf van Vlaanderen had met zijn krijgsmacht post gevat in de tweede legergroep, waarin eveneens de legers van Raymond van Toulouse, Godfried van Bouillon en Hugo van Vermandois optrokken » (Luyckx pp. 74-75).

Op 1 juli werd de eerste legergroep bij Doryleum omsingeld door de Seltsjoeken van Kilij Arslan. Bohemund slaagde er nog op tijd in om een ijlbode achteruit te sturen zodat de tweede groep snel hulp kon bieden. De veldslag tussen christenen en moslims was bloedig, maar de kruisvaarders behaalden de overwinning. Belangrijk voor de toekomst was dat « bij Doryleum zich in het kamp der Turken voorgoed de krijgsfaam van de Frankische kruisvaarders vestigde » (p. 75). Het zou nog lang duren vooraleer de Seltsjoeken zich opnieuw aan een confrontatie in open veld zouden wagen.

De tocht door de zinderende Anatolische hoogvlakte was een helse onderneming. Honderden krijgslieden en nog veel meer paarden en lastdieren kwamen om van hongersnood en dorst. Gelukkig konden Armeense christenen uiteindelijk hulp bieden en de vreemdelingen door het onherbergzame gebied gidsen. Zo bereikte men de stad Iconium, waaruit de vijand weggevlucht was. Op 10 september viel Heraclea in kruisvaardershanden en konden de strijders op adem komen. Hun gelederen waren uitgedund, maar niet alleen door de gevechten en het klimaat : Boudewijn van Boulogne was ingegaan op de vraag van de Armeniërs om hen te helpen Edessa te verdedigen tegen de Turken ; hij zou het brengen tot stichter van de eerste kruisvaardersstaat, het graafschap Edessa.

De graaf van Vlaanderen van zijn kant hamerde op de noodzaak om trouw te blijven aan het oorspronkelijk doel : Jeruzalem bevrijden. Om de steile hoogten van het Anti-Taurusgebergte te vermijden boog de legermacht af in noordoostelijke richting, waarna ze al snel het bevriende terrein van het Armeens koninkrijk Cilicië bereikte. Op 13 oktober stond zij in Marasj, waar zij door de bevolking hartelijk ontvangen werd en van de broodnodige ravitaillering voorzien. Van daaruit ging het pal naar het zuiden, naar Syrië, waar eerst een formidabele hindernis moest genomen worden : het Turkse bolwerk Antiochië.

De Maesschalck spreekt Luyckx niet tegen wanneer laatstgenoemde schrijft : « Op de moeizame en verre tocht door Syrië [...] heeft de Vlaamse graaf

Robrecht II getuigenis afgelegd van een volhardende strijdvaardigheid, doch bovendien ook van een buitengewone zelfbeheersing waardoor hij, ofschoon de jongste onder de kruisvaartleiders, steeds de wijze en verzoenende rol heeft kunnen spelen tussen de overige aanvoerders, die al te vaak in onenigheid vielen » (p. 78).

HET OBSTAKEL ANTIOCHIË

Toen het westers ridderleger Antiochië voor zich zag opdoemen, moet de door de Seltsjoeken bezette stad een overweldigende indruk gemaakt hebben. Ze rees vanaf de rivier de Orontes tegen een steil gebergte omhoog en was omgeven met een kolossale, van torens voorziene omwalling van vijf kilometer lang en twintig meter hoog. Tegen de bergflank lag de citadel, waar een Turks garnizoen van vijfduizend soldaten gelegerd was. De kruisvaarders sloegen het beleg voor de stad, maar door haar reusachtige omvang was een volledige omsingeling onmogelijk. Noord-Fransen en Vlamingen bezetten de sector tussen de Sint-Pauluspoort en de Hondenpoort, in de rug gedekt door de rivier. Het lange wachten begon...

Na twee maanden was evenwel nog geen enkel resultaat bereikt en het gebrek aan levensmiddelen werd voor de kruisvaarders steeds nijpender ; paarden, ezels en zelfs honden werden geslacht en opgegeten. Bohemund en Robrecht II ondernamen met twintigduizend manschappen een expeditie om proviand te zoeken, maar dat werd bijna hun ondergang : zij stootten op een groot moslimleger dat zij pas na een verwoede strijd konden verjagen. Inzake ravitaillering bracht de onderneming echter weinig op. Tot overmaat van ramp werd de rest van het leger op hetzelfde moment verrast door een uitval van het Turkse garnizoen. De moraal zakte naar een dieptepunt en verschillende kruisvaarders begonnen te deserteren.

In februari 1098 naderde vanuit Aleppo een nieuw Seltsjoekenleger om Antiochië te ontzetten. Duizend kruisridders – de enigen die nog over een paard beschikten, preciseerd De Maesschalck – boden onder leiding van de graaf van Vlaanderen het hoofd aan de tienmaal sterkere vijand, waarna Bohemund de moslims bij verrassing in de flank aanviel en hen op de vlucht kon drijven.

Tenslotte viel de stad door verraad. Een zekere Firoez, ongetwijfeld een Armeniër, liet in het geheim aan Bohemund weten dat hij in staat was de kruisvaarders midden in de nacht binnen te laten door van een van de torens een touwladder te laten zakken. Zo konden de christenstrijders zich op 3 juni, na een beleg van acht maanden, meester maken van Antiochië.

Maar hun vreugde was van korte duur. Twee dagen later al verscheen de voorhoede van een machtig Turks leger onder aanvoering van Kerbogha, de gouverneur van Mosoel, die nu zelf begon met de belegering van de door de kruisvaarders ingenomen stad en dag en nacht aanvallen lanceerde.

Op deze middeleeuwse miniatuur zien we hoe bisschop Adhémar van Monteil, herkenbaar aan de mijter op zijn hoofd, de gevonden lansrelikwie omhoog heft tijdens de strijd tegen de Seltsjoeken vóór de poorten van Antiochië.

HET MIRAKEL VAN DE LANS

De moed zank de hongerende christelijke soldaten in de schoenen en veel kruisvaarders probeerden uit de stad te ontsnappen, wat hen enkel belet werd door de poorten van binnenuit scherp te laten bewaken. Het bericht dat de Byzantijnse keizer, onderweg om hulp te bieden, rechtsomkeer had gemaakt omdat de vijand hem te talrijk leek, kwam over als de genadeslag. De Maesschalck spreekt terecht over het « donkerste uur van de kruistocht » (p. 148).

In die sombere sfeer verzocht een zekere Pierre Barthélémy, een Provençaalse monnik die deel uitmaakte van het leger van de graaf van Toulouse, om een audiëntie bij de leiders van de kruistocht. Hij beweerde dat de apostel Andreas hem verschenen was met de boodschap dat de befaamde H. Lans, die de zijde van Christus doorboord had, begraven was onder de kathedraal van Antiochië. Meteen gaf men opdracht om te graven onder de bevoering van het godshuis en na een volle dag zwoegen kwam inderdaad volgens ooggetuigen « op een diepte die ongeveer het dubbele van een man is » (3 tot 4 meter, wat bedrieglijk opzet uitsluit) « een marmeren kistje » tevoorschijn met daarin een speerpunt. Pierre Barthélémy verzekerde dat volgens de H. Andreas de christenen dankzij de lans de overwinning zouden behalen.

Een onbeschrijflijke geestdrift maakte zich van het kruisvaardersleger meester. De kroniekschrijver verhaalt dat, « na drie dagen van vasten en processies

van kerk naar kerk, al de kruisvaarders hun zonden beleden en het Lichaam en Bloed van onze Heer Jezus Christus nuttigden ». Nadat het leger op die manier geestelijk voorbereid was, werd het op 28 juni in zes gelederen opgesteld om een beslissende uitval te doen. Een van de leiders hield de gevonden speer hoog in de lucht. Vlamingen en Noord-Fransen marcheerden voorop en moesten de eerste schok opvangen. Dat deden ze voorbeeldig, waarna ze verbeterden verder oprukten. En het onvoorstelbare gebeurde: de voorhoede van de Seltsjoeken week onder de druk achteruit en botste tegen haar eigen hoofdmacht aan, waarop de vijand panikeerde en op de vlucht sloeg. In het Turkse kampement vonden de triomferende kruisvaarders een rijke buit aan goud en zilver, maar vooral ook aan levensmiddelen.

Hadden de kruisridders werkelijk de kostbare relikwie van de H. Lans gevonden? Velen geloofden het rotsvast, maar Adhémar van Monteil, de pauselijke legaat, was sceptisch en beweerde dat hij in Constantinopel de ware Lans gezien had. Pierre Barthélémy moest een godsoordeel ondergaan en met de speer in de hand door een brandend vuur stappen. Hij overleefde het in eerste instantie, maar stierf enkele dagen later aan de opgelopen brandwonden. Voor

Deze voorstelling van de inname van Jeruzalem toont ons niet alleen een van de drie geweldige aanvalstorens die de kruisvaarders bouwden, maar in het bovenste register ook de fundamentele reden waarom de militaire tocht ondernomen werd: de bevrijding van de stad waar Christus geleden had en gestorven was om de mensheid te verlossen (miniatuur uit de 13de eeuw).

WAT GEBEURDE ER MET DE H. LANS VAN LONGINUS ?

HET spreekt voor zich dat de eerste christenen in Jeruzalem alle relieken van de Kruisiging van de Heer zorgzaam in bewaring namen en vroom vereerden : het kruis, de spijkers, de doornenkroon, de lijkwade en natuurlijk ook de lans waarmee een Romeinse soldaat – de traditie gaf hem de naam Longinus – de zijde van Jezus doorboord had, waarna « *er aanstonds bloed en water uit vloeide* » (Jo 19, 34).

De relieken, verborgen voor de Romeinen toen zij de joodse opstand met geweld onderdrukten, werden door de H. Helena teruggevonden in 326. De anonieme pelgrim van Piacenza zegt in 570, wanneer het H. Land stevig in Byzantijnse handen is, dat hij in Jeruzalem « *de doornenkroon waarmee Onze Heer gekroond werd en de lans die in zijn zijde werd gestoken* » gezien heeft ; een ander document uit dezelfde periode bevestigt dat verhaal. Ook de historicus Gregorius van Tours (6de eeuw) schrijft dat de H. Lans in Jeruzalem kan vereerd worden.

In het *Chronicon Paschale*, een Byzantijnse kroniek uit 615, lezen we dat de Perzen bij hun verovering van Jeruzalem (614) het metalen uiteinde van de H. Lans in twee stukken braken (het H. Kruis namen ze als trofee mee naar hun hoofdstad Ctesiphon, waar keizer Heraclius het hen later weer afhandig zou maken). Het *Chronicon* vermeldt ook dat « *de lanspunt* » in handen kwam van een zekere Nicetas, die hem in veiligheid kon brengen in Constantinopel.

Als we ervan uitgaan dat Nicetas slechts een onderdeel van het wapen naar de Byzantijnse hoofdstad bracht, wordt duidelijk waarom Jean de Mandeville in 1357 beweert dat hij de H. Lans zowel in Constantinopel als in Parijs gezien heeft, met de precisering dat de relikwie in de Franse hoofdstad kleiner was.

Het kleinere deel, in feite de afgebroken lanspunt, zou in Palestina gebleven zijn en werd in 1244 door de H. Lodewijk IX van Frankrijk aangekocht en plechtig opgeborgen in de *Sainte-Chapelle* in Parijs, het schitterende goti-

sche reliekschrijn opgericht voor de doornenkroon. De lansrelikwie bleef daar tot aan de Franse Revolutie en ging toen samen met de kroon (op enkele doornen na) verloren.

Het grotere deel, bewaard in de paleiskapel van de Byzantijnse keizer, viel na de val van Constantinopel (1453) in handen van de Ottomaanse Turken. Een halve eeuw later sloot paus Innocentius VIII een akkoord met sultan Bayazid II : de paus beloofde de jongere broer en rivaal van de sultan in Rome in gevangenschap te houden in ruil voor een jaarlijks losgeld én het afstaan van de H. Lans. Zo kwam de relikwie in 1492 aan in de haven van Ancona, waarna zij in triomf van stad tot stad gevoerd werd om uiteindelijk op 31 mei in Rome te arriveren. De H. Vader vereerde haar vroom en droeg ze in zijn handen tijdens een plechtige processie dwars door de Eeuwige Stad.

In het begin van de 17de eeuw gaf Urbanus VIII aan Bernini de opdracht om in de enorme zuilen die de koepel van de Sint-Pieters dragen vier loggia's te construeren, met de bedoeling er de vier belangrijkste relikwieën van de basiliek in onder te brengen : enkele fragmenten van het H. Kruis, het H. Aanschijn dat bekend staat als het *Volto Santo*, de schedel van de apostel Andreas en tenslotte de lans van Longinus waarvan het uiteinde ontbrak. Definitief uitsluitel kwam er toen Benedictus XIV (1740-1758) een nauwkeurige tekening liet maken van de Parijse relikwie : de lanspunt bleek perfect te passen bij de onvolledige speer in het Vaticaan.

Mysterie opgelost ? Toch niet, want ook in het H. Roomse Rijk werd een lans vereerd als die van Longinus : de *lancea sacra imperialis*, die voor het eerst gedocumenteerd is in de 10de eeuw en het symbool werd van de keizerlijke investituur. Karel IV liet ze in 1350 overbrengen naar de kapel van het beroemde kasteel Karlstein bij Praag, waar nog andere Passierelieken bewaard werden. Hij verkreeg van de paus de toelating om in

heel het rijk jaarlijks een mis te laten opdragen voor het feest van de H. Lans.

Deze lans bevindt zich vandaag in de schatkamer van de Weense Hofburg. Een grondige analyse in de 20ste eeuw wees uit dat het in werkelijkheid om een Lombardisch werkstuk uit de 8ste of 9de eeuw gaat. Men veronderstelt dat de speer oorspronkelijk toegeschreven werd aan de H. Mauritius van het Thebaans legioen, die volgens een latere legende de lans van Longinus als strijdwapen zou gebruikt hebben.

Tenslotte is er de Armeense H. Lans of *Geghard*, die tentoongesteld wordt in Etsjmiadzin, de godsdienstige hoofdstad van Armenië. Ze zou geschonken zijn door de apostel Judas Taddéüs. Bepaalde geleerden vermoeden dat deze speer dezelfde is als die welke Pierre Barthélémy onder de kathedraal van Antiochië ontdekte ; de relikwie van de kruisvaarders – die dus zeker niet de lans van Longinus was – verdwijnt namelijk uit de geschiedenis ongeveer een eeuw vooraleer de *Geghard* opduikt in de Armeense bronnen.

Toen de deelnemers aan de eerste kruistocht een lans ontdekten op een diepte van meer dan 3 meter onder de kathedraal van Antiochië, bevonden ze zich ongetwijfeld op het niveau van de oudere proto-Byzantijnse kerk. Het is geweten dat men in de vroegchristelijke Syrische bedehuizen vaak stenen reliekschrijnen – vandaar het « *marmereen kistje* » van de ooggetuigen – onder het koor begroef. De lanspunt zou dan inderdaad een oude relikwie zijn waarvan het bestaan bekend moet zijn geweest aan de christenen in de stad. Bij de Armeense geschiedschrijver Vartan de Grote (13de eeuw) lezen we : « *De Franken vonden rechts in de kerk van de H. Petrus de speer terug waarmee de Joden uit spot de beeltenis van de Verlosser hadden doorboord, waarna er bloed en water uitkwam zoals uit de zijde van Christus. Deze lans werd op gelijke hoogte vereerd met de lans die doordrong in het Lichaam van God...* »

het gros van het leger ging het bijgevolg om een valse relikwie en het valt op dat de kroniekschrijvers er verder niet meer over spreken. Niettemin blijft de ontdekking ervan onder de kathedraal een zeer mysterieuze kwestie [zie *kadertekst op p. 12*].

NAAR JERUZALEM

Het kruisvaartleger was nu klaar voor de laatste rechte lijn naar Jeruzalem, maar toch werd het vertrek nog zes volle maanden uitgesteld. Dat had te maken met onderlinge wrijvingen. Bohemund van Tarente maakte aanspraak op het bezit van de stad omdat de verrader Firoez met hem contact gezocht had en niet met een van de andere leiders. De andere heren legden zich bij die aanspraak neer, behalve de graaf van Toulouse die voor de zoveelste keer moeilijk deed. Hij weigerde de stadswijk die hij met zijn troepen bezet hield te verlaten, zodat Bohemund zijn gezag enkel over het overige deel van Antiochië kon vestigen. Het gedrag van beide kemphanen stak ongunstig af tegen de nobele houding van « Robrecht II van Vlaanderen en Godfried van Bouillon, die elkaar op hun lange tocht in de vreemde als de twee meest altruïstische kruisvaartleiders hadden leren waarderen » (Luyckx p. 887).

Het waren tenslotte de ongeduldige kruisvaarders zelf die hun twistende aanvoerders verplichtten het sein voor het vertrek te geven. In de herfst van 1098 zette de legermacht zich opnieuw in beweging. De stad Marat werd belegerd en ingenomen. Toen zette de graaf van Toulouse zijn zinnen op de stad Arqa in Libanon, als compensatie voor het feit dat hij in Antiochië de duimen had moeten leggen voor Bohemund; hij sloeg het beleg voor de stad, zeer tegen de zin van de andere leiders die absoluut verder wilden. Bohemund hield het daarop voor bekeken en keerde terug naar zijn nieuwe vorstendom Antiochië, dat de tweede kruisvaardersstaat zou worden.

De strijd om Arqa draaide uit op een fiasco voor de Zuid-Franse graaf, die Robrecht en Godfried zelfs ter hulp moest roepen om zijn hachje te redden. Vooral Godfried maakte zich erg boos en dwong de graaf om de belegering op te geven en zich op Jeruzalem te concentreren. Zowel Luyckx als

PORTRET VAN ROBRECHT II

in de Kortrijkse Gravenkapel, waar alle heersers van Vlaanderen afgebeeld zijn. De oorspronkelijke 14de-eeuwse schildering werd in de 19de eeuw grondig geretoucheerd.

De Maesschalck onderstrepen dat het gebeuren een keerpunt was: de reputatie van Raymond van Saint-Gilles kelderde en voortaan was het de hertog van Bouillon die algemeen als de leider van de kruistocht werd beschouwd (bischop Adhémar was in Antiochië gestorven).

De kruisvaarders kozen voor de kustweg, via Beiroet, Sidon en Akko, en kwamen op 26 mei aan in Caesarea. Daar hielden ze enkele dagen halt om er Pinksteren te vieren. En toen, op 7 juni 1099, stonden de christelijke strijders plots oog in oog met de heilige stad. Ze waren nog met slechts tienduizend; het aantal ridders was geslonken tot onder de duizend. De emotie was groot:

« Ze knielden neer en dankten God, die hen veroorloofd had het doel van hun pelgrimstocht te bereiken: de heilige stad waar onze Heer de mensheid heeft willen redden. Ontroerend was het om het gesnik van al deze mensen te aanhoren. Ze rukten verder op, tot de muren en de torens van de stad duidelijk zichtbaar waren. Uit dankbaarheid hieven ze de armen ten Hemel en kusten de grond » (Willem van Tyrus, *Historia rerum in partibus transmarinis gestarum*).

DE INNAME VAN DE HEILIGE STAD

Met de verdediging van Jeruzalem was een Egyptische gouverneur belast, die over een stevig garnizoen beschikte dat verschanst zat achter vijftien meter hoge wallen. Uit voorzorg hadden de belegerden alle bomen in de omtrek omgehakt en de waterbronnen vergiftigd. De kruisvaarders besloten om de omwalling langs twee kanten aan te vallen. De grootste groep, onder leiding van Godfried van Bouillon – bij wie ook de Vlaamse graaf zich aansloot – nam de noordzijde voor zijn rekening; een kleinere groep onder het bevel van de graaf van Toulouse stelde zich aan de zuidkant op.

Een eerste aanval met ladders op 13 juni leverde niets op. Het was duidelijk dat er bestormingstorens moesten geconstrueerd worden, maar waarmee? Terwijl de christelijke leiders de kwestie nog aan het bespreken waren, kregen ze plots goed nieuws: in de haven van Jaffa waren twee Genuese galeien binnengelopen, die in opdracht van de paus bekwame werklui en een massa mate-

riaal hadden meegebracht. Enkel hout ontbrak nog ; Robrecht II en Robert Curthose namen de taak op zich om dat te gaan zoeken. Ze vonden het nodige in Samaria en brachten het naar Jeruzalem op een karavaan kamelen.

Ter voorbereiding van de definitieve aanval trokken de kruisvaarders op 8 juli in processie rondom de stad, terwijl de moslims hen van op de wallen bespotten en met vuilnis bekogelden. Daarop begon men met de bouw van drie stormtorens. Vooral de noordelijke toren van Godfried en Robrecht was een knap staaltje van vakmanschap, zoals beschreven door De Maesschalck : « Het gevaarte liep op wielen en was drie verdiepingen hoog, zodat hij uitstak boven de stadswal. Bovendien was hij met rijswerk en huden goed beschermd tegen alle mogelijke projectielen. Het meest vernieuwend was echter het feit dat hij gedemonteerd kon worden » (p. 151). De moslims verstevigden de stadsmuur op de plek waar de toren ineengezet werd, maar moesten enkele dagen later verbouwereerd constateren dat hij honderden meters verderop stond...

Na een eerste mislukte poging slaagden de manschappen van Godfried en Robrecht er op 15 juli in om hun belegeringstoren onder een regen van pijlen, stenen en brandende pek tot tegen de muur te duwen en de valbrug neer te laten. De eerste kruisvaarders die naar binnen stormden, waren Letold en Gilbert van Doornik, twee broers uit het leger van de Vlaamse graaf. Terwijl anderen hun voorbeeld volgden, plaatsten Frankische krijgers stormladders tegen de wallen en klauterden naar boven. De vijand trok zich in paniek terug, waarop ook de ridders aan de zuidzijde van de stad vrij spel kregen om Jeruzalem te veroveren.

Onder de overwonnen moslims werd die dag een waar bloedbad aangericht. Hedendaagse historici laten niet na hun diepe afschuw over de gepleegde wandaden uit te spreken, waarbij ze duidelijk zwaarder tillen aan wat de christenen deden dan aan wat de moslims bij andere gelegenheden op hun kerfstok hadden. Het oordeel van Luyckx luidt als volgt : « In hun eerste geestdrift hebben de kruisvaarders zich tot wreedheid en moord laten verleiden. Hun ruw optreden is zeker niet goed te pleiten noch te verschonen, doch wel lijkt het verklaarbaar wanneer wij denken aan de drie jaren ontberingen en ellende die de krijgers hadden uitgestaan om hun mohammedaanse vijanden te gaan verslaan, welke vijanden, schenders van Christus' graf, in de ogen der kruisvaarders doorgingen voor de allervuigste misdadigers » (pp. 95-96).

In die optiek is het niet schokkend – zoals De Maesschalck nochtans laat verstaan – dat de legerleiders diezelfde avond met tranen van ontroering in de ogen gingen bidden op het graf van Gods Zoon. « Zij waren uiterst gelukkig », noteert de

anonieme kroniekschrijver, « *terwijl ze al biddend bij het H. Graf van de Zaligmaker hun kruisvaartgelofte inlostten.* »

ROBRECHTS LAATSTE DADEN IN PALESTINA

Twee dagen na de inname van Jeruzalem kwamen de kruistochtleiders bijeen om een vorst over de stad aan te stellen. De keuze ging tussen Robrecht II van Vlaanderen, Robert Curthose van Normandië, Raymond van Saint-Gilles en Godfried van Bouillon. De Vlaamse graaf trok zich echter onmiddellijk terug, want hij wou zo vlug mogelijk weer naar zijn vaderland gaan ; zo deed ook Robert van Normandië. Zij spraken wel allebei hun uitdrukkelijke steun uit aan het adres van de hertog van Bouillon, die daardoor tot koning gekozen werd. Zoals bekend weigerde de vrome Godfried de koningstitel in de stad waar Jezus de doornenkroon gedragen had en verkoos hij de benaming « verdediger van het H. Graf ».

De graaf van Toulouse, die opnieuw achter het net viste, ging aan het wrokken en weigerde de door hem bezette Davidstoren aan Godfried uit te leveren. Opnieuw was het onze graaf die bemiddelend optrad en verzoening kon bewerkstelligen.

Robrecht II stond op het punt de terugreis aan te vatten, toen plots het bericht binnenkwam dat de Egyptische Fatimiden een groot leger geformeerd hadden en onderweg waren naar de heilige stad. De kruisvaarders aarzelden geen moment en trokken de vijand tegemoet met alle manschappen die ze nog hadden : 1200 ridders en zo'n 9000 voetknechten. Half augustus troffen de strijdmachten elkaar bij Ascalon. « Het kleine leger kruisvaarders, waarin Robrecht van Vlaanderen zijn troepen in het centrum had opgesteld, behaalde eens te meer een glansrijke overwinning op de Islam. Alhoewel Robrecht van Normandië en Tancredo te Ascalon het meest glorie oogstten, was de kordate aanval van de Vlamingen in het centrum een voornaam element bij het verwerven van deze zegepraal » (Luyckx p. 99).

Met de slag bij Ascalon besloot graaf Robrecht zijn militaire loopbaan in het Oosten. Het afscheid van Godfried van Bouillon was emotioneel : beiden beseften hoe benard de situatie van de westerse christenen in Jeruzalem ondanks alles bleef, want zij waren omgeven door honderdduizenden moslims die hen bitter haatten. De terugkeer verliep zonder veel moeilijkheden en in het voorjaar van 1100 was Robrecht terug thuis en bij zijn geliefde Clementia. Als dank voor zijn behouden terugkomst stichtte hij bij Brugge de abdij van Sint-Andries, die tot op vandaag voortleeft in de enkele kilometers verderop gestichte abdij van Zevenkerken (1898). Zijn roem was hem vooraf gegaan en voor iedereen was hij voortaan *Robrecht van Jeruzalem*, het toonbeeld van een waarlijk christelijke ridder.

MYSTERIUM FIDEI

« Het geheim van het geloof » voltrekt zich in het H. Misoffer, wanneer brood en wijn door de consecratiewoorden van de priester veranderen in het Lichaam en Bloed van Onze Heer Jezus Christus. Dat de mis de hernieuwing van het Kruisoffer op Golgotha is, wordt duidelijk in elk woord, elke handeling hoe klein ook van de aloude Romeinse ritus, algemeen bekend als “de mis van de H. Pius V”. In de nieuwe misritus van Paulus VI is dat offerkarakter helemaal naar de achtergrond geduwd. Waarom? En wat is de reden dat de oude mis sinds het Concilie zoveel tegenstand van het kerkelijk gezag opwekt?

« Wij beschouwen de aloude Latijnse Mis als de volmaakte liturgische uitdrukking van de katholieke geloofsleer. Wij geloven dat het H. Misoffer het grote werk van de Heer Jezus uitmaakt, waarvan de redding van de wereld afhangt. En wij zeggen: neen, er is niets belangrijkers dan de H. Mis. Van het voortbestaan ervan hangt ons

eeuwig leven af » (CRC nr. 33, juni 1970, p. 14). In 2021 moet daar geen woord aan veranderd worden!

« Wij geloven dat ons persoonlijk heil, het leven en de missionaire vruchtbaarheid van de Kerk en zelfs de toekomst van de wereld in de tijd in de allereerste plaats afhangen van het behoud van het H. Misoffer. Dat sacrament is het voorwerp van aanvallen vol razernij, zowel in de leerstellige definitie als in het liturgische celebreren ervan. Onder paus Pius XII [1939-1958] werd een restauratie en een vreedzame verrijking van de cultusvormen in gang gezet, met het oog op een wijze liturgische hervorming. Maar wie ziet niet in dat, in volledige tegenspraak daarmee, de riten kort daarna plots helemaal overhoop werden gegooid met de bedoeling en met als resultaat het geloof in het H. Misoffer ongedaan te maken en de ware goddelijke eredienst te vernietigen? » (*ibid.*).

DE « NOVUS ORDO MISSAE » VAN PAULUS VI

Paus Paulus VI [1963-1978] heeft weliswaar niet expliciet, kordaat, op wettige en canonieke wijze het eeuwenoude gebruik afgeschaft en evenmin de plechtige voorschriften van de H. Pius V. De traditionele H. Mis blijft daarom onaanraakbaar. Wat Paulus VI wél gedaan heeft, is een *Nieuwe Ordo Missae* aan de Kerk geven waarvan hij de publicatie wou en het succes verhoopte. Dat is alles.

Zonder te ontkennen dat de oude mis goed was, dacht Paulus VI dat de nieuwe mis zoveel beter was

dat zij door iedereen aangenomen zou worden, dat zij een einde zou maken aan de “experimenten” van de nieuwlichters en dat zij de “nostalgische” verdedigers van de tridentijnse Contrareformatie snel zou troosten. Hij hoopte ook de *afgescheiden broeders* te doen aansluiten bij de nieuwe ritus, in het bijzonder de zes protestantse

“waarnemers” op het Concilie die er op uit waren alles aan te moedigen wat bijdroeg aan het begunstigen van de oecumenische beweging. Om dat te bereiken, lieten de paus en zijn aanhangers er zorgvuldig op de nieuwigheid niet te sterk in de verf te zetten. De nieuwe definitie en de nieuwe geest van wat voortaan de *eucharistische Maaltijd* werd genoemd, werden eerder geïnsinueerd dan klaar en duidelijk verkondigd.

Abbé de Nantes gebruikte vaak een beeld dat inzicht geeft in het manoeuvre. In 1517 had de katholieke trein een belangrijke wissel genomen: het spoor van het lutheranisme en zijn *heilig Avondmaal* werd bewust voorbijgereden en de Kerk vervolgde haar weg op het spoor van de apostolische Traditie van het H. Misoffer. Maar de tweede “Hervorming”, die van Vaticanum II, deed de trein weer achteruit rijden, tot voorbij de fameuze wissel van 1517. In die positie staat de trein nog altijd op het katholieke spoor, maar hij kan evengoed de protestantse afslag nemen. Hoe zouden we dan de stationschef er niet van verdenken dat hij de trein enkel heeft doen achteruitrijden naar kilometer 1517 om hem vervolgens een ander spoor te doen nemen dan dat van de Contrareformatie, namelijk het spoor van de lutherse Reformatie?

HET INDULT VAN JOANNES-PAULUS II

In 1984 publiceerde de Congregatie voor de goddelijke eredienst in opdracht van paus Joan-

nes-Paulus II een *indult voor het gebruik van het Romeinse Missaal van 1962*. Daarmee werd plots de aloude tridentijnse ritus uit het verdomhoekje gehaald. Abbé de Nantes reageerde opgelucht, maar was niet naïef :

« Vijftien jaar lang heeft Rome zelf geprobeerd om de aloude Romeinse mis te doen verdwijnen. Dit indult betekent een volkomen logenstraffing van die waanzinnige pogingen. Alle andere missen ontvingen van de geestelijke overheid groen licht : alle paraliturgieën, alle hervormde missen, zelfs de meest schandalige en, ik aarzel niet om het te zeggen, zelfs de meest godslasterlijke ; alle vieringen kregen de zegen van Rome, hoe vulgair, nietszeggend, lelijk, lauw en betekenisloos ze ook waren, tot de missen die formeel ongeldig waren toe (want er waren er zo, dat weet iedereen, en er vinden er zeker nog altijd plaats). Al die missen werden officieel toegelaten of minstens getolereerd, zonder dat de verantwoordelijken ervoor ooit gesanctioneerd werden of gehinderd in hun carrière. Want al die missen of heiligschennende schijnmissen lagen in de lijn van de pauselijke en conciliaire hervorming en stemden overeen met de gereformeerde godsdienst van Vaticanum II.

« De enige liturgie die verboden werd en waarvan de geestelijken die ze aanhingen hatelijk verklikt werden, op pensioen gestuurd of beroofd van hun jurisdictie, was de mis “van de H. Pius V” (of “van de tridentijnse ritus”), die in haar nagenoeg onveranderlijke vorm meer dan duizend jaar ouder is dan die heilige Opperherder en het heilig Concilie van Trente – al doet men met opzet alsof zij een 16de-eeuwse uitvinding is. Die aloude liturgie kaderde niet in de conciliaire Hervorming ; eraan gehecht blijven stond gelijk met een bekentenis van ongehoorzaamheid aan Paulus VI, van opstandigheid tegen de Kerk, kortom : van een slechte geest die rook naar schisma en ketterij. Terwijl Rome op hetzelfde ogenblik alle andere schisma’s en ketterijen rehabiliteerde !

« De mis van altijd werd de aanleiding voor een echte klopjacht op verdachte priesters en hun vogelvrijverklaring : “Welke mis zegt hij ? – Welaan dan, wat hebben wij nog getuigen nodig ! Hij verdient de dood...” (CRC nr. 205, nov. 1984, p. 4).

Betekent dit dat Joannes-Paulus II zuivere bedoeelingen had met het indult van 1984 ? Helemaal niet. Abbé de Nantes zag er een « dubbelzinnig manoeuvre » in met de bedoeling « om alle onschuldigen die nog weerstand boden aan zijn charme, uit liefde voor de Traditie en trouw aan de ware godsdienst, aan zijn kant te krijgen. Ze kregen de mis waarvan zij hielden, in het Latijn, in het gregoriaans, op voorwaarde dat zij de katholieke Contrareformatie de rug toekeerden en de Reformatie van Vaticanum II omarmden. De mis is wel een apostasie waard... » Op een kwarteeuw tijd kwam de voorspelling van

onze vader letterlijk uit : het pontificaat van Joannes-Paulus II heeft het traditionalisme haast volledig geliquideerd.

« SUMMORUM PONTIFICUM » VAN BENEDICTUS XVI

Met zijn *motu proprio SUMMORUM PONTIFICUM* ging paus Benedictus XVI een hele stap verder dan zijn voorganger. Hij rehabiliteerde en restaureerde op 7 juli 2007 de aloude Romeinse liturgie, na 38 jaar van vogelvrijverklaring. « *Het is dus toegelaten om het H. Misoffer te vieren volgens het Romeinse Missaal dat Joannes XXIII in 1962 uitvaardigde* » (art. 1).

Trouw aan zijn plan om een “hermeneutiek van de continuïteit” te propageren – er zou zagezegd geen verschil zijn tussen de godsdienst van vóór Vaticanum II en die van het Concilie – schreef Benedictus : « *Het Romeinse Missaal afgekondigd door Paulus VI is de gewone uitdrukking van de “lex orandi” [de wet van het gebed] van de katholieke Kerk van de Latijnse ritus. Het Romeinse Missaal afgekondigd door Pius V en heruitgegeven door Joannes XXIII moet beschouwd worden als de buitengewone uitdrukking van de “lex orandi” van de Kerk en geëerd worden omwille van zijn eerbiedwaardig en antiek karakter. Deze twee uitdrukkingen van de “lex orandi” van de Kerk voeren geen enkele scheiding door in de “lex credendi” [de wet van het geloof] van de Kerk : het zijn inderdaad twee toepassingen van de ene Romeinse ritus.* »

Het ging om een echte vrijmaking : elke priester mocht voortaan naar keuze een van beide Missalen gebruiken en had daarvoor « *geen enkele toelating nodig, noch van de apostolische Stoel, noch van zijn bisschop* ». Zo verkregen de gelovigen wat onze vader vroeger al vurig gewenst had : « het celebreren van missen volgens de oude Romeinse ritus, in het bijzonder voor de grote gebeurtenissen van het gezinsleven zoals huwelijken, doopsels, plechtige communies en uitvaarten, zonder dat men hun dat kan weigeren als er geen sprake is van terechte en ernstige beletsels ». Benedictus XVI ging zelfs zo ver dat hij aan elke geestelijke het recht gaf om opnieuw het oude Romeinse brevier te gebruiken.

Als paus Franciscus het *motu proprio* van zijn voorganger behouden had in plaats van het af te schaffen, hadden wij de bevestiging gezien van wat abbé de Nantes essentieel vond, namelijk « dat de Roomse Kerk haar katholiciteit indachtig is en afstand neemt van het sektarisme van de hervormers ; en zelfs als daarmee de leerstellige disputen niet verdwenen zouden zijn, dan zou niettemin de *caritas* uitgestraald zijn vanuit Rome over heel het universum ».

Dat alles neemt niet weg dat Benedictus XVI ons met zijn “hermeneutiek van de continuïteit” een rad voor de ogen probeerde te draaien. Binnen

de ene Kerk van Christus zijn er twee godsdiensten die elkaar op leven en dood bestrijden, zoals hijzelf neerschreef toen hij nog kardinaal Ratzinger was en aan het hoofd stond van de Congregatie voor de geloofsleer: « *Het is overduidelijk dat wij vandaag een grondige wijziging van model, van paradigma (om deze modieuze uitdrukking te gebruiken) meemaken. Er gaapt een afgrond die de geschiedenis van de Kerk in twee onverzoenbare werelden scheidt: de preconciliaire wereld en de post-conciliaire wereld.* »

Reactie van abbé de Nantes: « Voor de kardinaal bestaat er onverzoenlijkheid tussen het christelijke gedachtengoed van de jaren 1900-1914 – zeg maar de doctrine van de H. Pius X – en het huidige gedachtengoed van de kardinaal en zijn vrienden, die bewuste modernisten zijn. [...] De ideeën van de H. Pius X beantwoordden aan de verwachtingen en eisen van het begin van de twintigste eeuw, vindt hij, zoals de visie van Joseph Ratzinger beantwoordt aan die van het einde van de eeuw. Hij trekt dus de onvermijdelijke conclusie: het anti-modernistische katholicisme van de H. Pius X is vandaag absoluut ondraaglijk; het is niet te verzoenen met de moderne geest en dus moet het vernietigd worden, net zoals de aanhangers ervan uitgeschakeld dienen te worden » (AUTODAFE, 1996, pp. 12-13).

« TRADITIONIS CUSTODES » VAN FRANCISCUS

Het recente *motu proprio* van onze huidige Opperherder maakt een einde aan elke dubbelzinnigheid: « *De liturgische boeken afgekondigd door de heilige [sic] pausen Paulus VI en Joannes-Paulus II, overeenkomstig de decreten van het Tweede Vaticaans Concilie, zijn de enige uitdrukking van de "lex orandi" van de Romeinse ritus* » (art. 1).

Als reden geeft paus Franciscus op dat uit een bevraging van de bisschoppen over de toepassing van *SUMMORUM PONTIFICUM* gebleken is dat hij dringend moest ingrijpen: « *De gelegenheid gegeven door de H. Joannes-Paulus II en, met nog meer grootmoedigheid, door Benedictus XVI om terug tot eenheid te komen binnen een kerkelijk lichaam met uiteenlopende liturgische gevoeligheden, werd uitgebuit om de kloof nog te verbreden, de verschillen te versterken en de meningsverschillen die de Kerk kwetsen aan te moedigen.* » En dan komt de aap uit de mouw: « *Ik ben bedroefd door het feit dat het gebruik van het Missale Romanum uit 1962 vaak gekenmerkt wordt door een verwerping niet alleen van de liturgische hervorming, maar van het Tweede Vaticaans Concilie zelf; met beweringen die niet gefundeerd zijn en niet houdbaar stelt men dat deze kerkvergadering de Traditie en de "ware Kerk" verraden heeft.* »

"Beweringen die niet gefundeerd zijn en niet houdbaar"? Nochtans zijn de beschuldigingen te-

gen het Concilie en tegen de pausen die het gepatroneerd hebben klaar en duidelijk door abbé de Nantes geformuleerd in drie Aanklachtenboeken. Door het manifeste plichtsverzuim van de Opperherders in kwestie zijn die *LIBRI ACCUSATIONIS* nooit beantwoord en liggen ze nog altijd in de Vaticaanse archieven, als een luis in de pels van iedereen die valselijk beweert dat het hele volk Gods de conciliaire Hervorming aanvaard heeft.

GEEN SCHISMA, GEEN KETTERIJ

« *Ik ben zoon van de Kerk* », schreef abbé de Nantes in het editoriaal van CRC nr. 34 (juli 1970). « *Van de Ene, Heilige, Katholieke en Apostolische Kerk. De gevangene van Christus Zoon van God wil ik zijn, maar niet de slaaf van de mensen en hun sekten. Post-conciliaire Kerk, Kerk van de armen, Kerk van het mirakel, Kerk van de catacomben, hervormde Kerk, nieuwe Kerk* – en we zouden er vandaag nog het jongste uitvindsel van paus Franciscus aan kunnen toevoegen: synodale Kerk! – *daar wil ik allemaal niet van weten. Al die opdelingen kwetsen Christus, die zelf niet verdeeld is. Al die barrières en muren moeten omvergegooid worden zodat enkel de stevige, onschendbare grenzen van de Ene Heilige Kerk overblijven.*

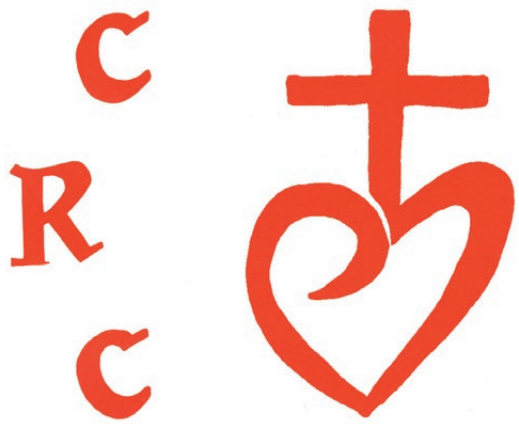
« *Jezus had medelijden met de menigte van de armen van Israël, die door de sekten verdrukt werden. Hij kwam hen verlossen uit de onverdraaglijke greep van de leken theologen van zijn tijd, de Farizeeën, en evenzeer uit die van de immorele priesters, de Sadduceeën, van wie hij niet de functie bekritiseerde, maar hun gedrag. En ook dit is belangrijk: Hij negeerde bewust de Essenen, die "meest zuiveren onder de zuiveren", die gebroken hadden met de hiërarchie, de liturgie van de Tempel de rug toegekeerd hadden en zich afgescheiden hadden van het gewone volk om verder te gaan als enige messiaanse gemeenschap en zo de ware godsdienst te redden, in de woestijn van Juda, aan de oevers van de Dode Zee. Hij, Jezus, was toen al en voor altijd de Ene Goede Herder.* »

Wij van de katholieke Contrareformatie doen niet mee met de ketters en evenmin met de scheurmakers. « *Contrareformatie betekent niet Tegenkerk. Wij kunnen met een gerust geweten lid zijn van de Kerk, terwijl we elke dag bewijzen dat het de Hervorming van de Kerk is die haar echte tegenstander is! Wij, gevangenen van Christus, maar vrij van elke menselijke slavernij, wij blijven in de Kerk – verdrukt, getreiterd, belast, dat lijdt geen twijfel, maar de essentie van onze strijd is buiten het handbereik van onze vijanden. Wij kunnen enkel God bidden dat Hij onze beproeving bekort. Ondertussen aanvaarden wij ze met geduld, overeenkomstig zijn heilige Wil* » (ibid.).

Neen aan de Kerk van de Hervorming, neen aan de Kerk van de Rebelle: de katholieke Kerk alleen!

broeder Bruno van Jezus-Maria

abbé Georges de Nantes
broeder Bruno van Jezus-Maria

DE
150 PUNTEN
VAN DE FALANX
VAN DE ONBEVLEKTE

DE 150 PUNTEN
VAN DE FALANX VAN DE ONBEVLEKTE

In dit boek vindt u in heldere en beknopte vorm de doctrine van onze beweging, *DE KATHOLIEKE CONTRAREFORMATIE IN DE 21STE EEUW*. Achtereenvolgens wordt gefocust op de **godsdienst** (punten 1 t/m 50), de **politiek** (punten 51 t/m 100) en de **ecologie** (punten 101 t/m 150). Abbé Georges de Nantes schreef deze doctrine uit in de jaren 1980 ; broeder Bruno van Jezus-Maria actualiseerde ze vorig jaar.

Zoals er vroeger een Marialegioen bestond, zo is er vandaag in de CRC/KCR een "Falanx", een geestelijke *militia Christi* van overtuigde Rooms-katholieken die een totale visie willen uitdragen en in de eerste plaats ook zelf beleven. Onze doctrine is gebaseerd op tweeduizend jaar christelijke Traditie. Ze wil in deze tijd van verwarring en crisis een samenhangende oplossing aanreiken en u tegelijk intellectueel uitdagen om verder na te denken.

Prijs : 10 euro.

Te bestellen door een mail te sturen naar
hij.is.verrezen@gmail.com

of schriftelijk bij de verantwoordelijke uitgever.

Abonneer u op

DE ACTUALITEIT DOORGELICHT

Maandelijks verschijnt een artikel waarin een actueel onderwerp (godsdienstig, politiek, internationaal...) wordt uitgediept in het licht van onze doctrine van katholieke Contrareformatie in de 21ste eeuw.

Prijs : 15 euro voor een volledige jaargang.

Te bestellen via hij.is.verrezen@gmail.com

COMMENTAAR OP HET EVANGELIE VAN SINT-JAN

18. « IK BEN KONING »

TUSSEN Jezus en de Romeinse procurator Pontius Pilatus ontspint zich een dramatische dialoog, waarin Jezus zichzelf op een schitterende manier aan de heiden openbaart.

^{18, 33} *Nu ging Pilatus weer het rechthuis binnen, riep Jezus en sprak tot Hem : “Zijt Gij de Koning der Joden ?”* Deze vraag veronderstelt dat de landvoogd de beschuldigingen kent die Sint-Lucas aanhaalt : « Wij hebben bevonden dat deze man ons volk verleidt en verbiedt aan de keizer schatting te betalen, en zich uitgeeft voor Christus, de Koning » (Lc 23, 2).

³⁴⁻³⁶ *Jezus antwoordde : “Zegt ge dit uit uzelf of hebben anderen u dit van Mij gezegd ?” Pilatus antwoordde : “Ben ik soms een Jood ? Uw volk en de opperpriesters hebben U aan mij overgeleverd. Wat hebt Gij gedaan ?”* Het verhoor getuigt van de typisch Romeinse soberheid, het is brutaal en gestoeld op wetten. Pater de la Potterie merkt terecht op :

« Men voelt het ongeduld, Pilatus wenst klare taal te horen. Maar het antwoord van Jezus is rustig en mysterieus : “Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Indien mijn koninkrijk van deze wereld was, dan zouden mijn dienaars zich te weer hebben gesteld opdat Ik niet aan de Joden werd overgeleverd ; maar mijn koninkrijk is niet van hier.” Toch is er slechts één zaak die Pilatus interesseert : “Gij zijt dan toch Koning ?” » (LA PASSION DE JÉSUS SELON L'ÉVANGILE DE JEAN, 1986).

³⁸ In die zin moet de reactie van Pilatus begrepen worden : “Wat is de waarheid ?” Pater de la Potterie heeft ongelijk als hij schrijft : « De toon is die van de onverschilligheid. De filosofie interesseert hem niet. De theologische diepte van de woorden van Christus ontgaat hem volledig. » Neen, dat is teveel vooringenomenheid tegenover de procurator. Pilatus toont zich integendeel aangetrokken tot het mysterie van een koningschap dat niet van deze wereld is, maar zich wel in deze wereld uitoefent : een universeel koningschap waarvoor alle koningen en keizers moeten buigen. Zijn reactie bewijst dat hij dit mysterie dat hem overstijgt niettemin wil kennen, als toekomstige leerling van de apostelen.

Jezus antwoordt echter niet, of beter : Hij heeft al geantwoord door te bevestigen dat Hij de Koning is van iedereen die de waarheid zoekt, zoals de miljoenen Romeinen over heel de bekende wereld die in afwachting zijn van een volmaaktere religie dan hun “mysteriegodsdiensten”. De Waarheid, dat is Hijzelf. Hij opent zijn armen voor hen en in de persoon van Pilatus, vertegenwoordiger van de keizer, opent Hij reeds zijn Hart. Maar de H. Geest is

nog niet geschonken en dus is het uur voor de heidenen nog niet aangebroken. Het is wachten op zijn Offerdood, waarna Hij de volledige Waarheid aan heel die verwachtingsvolle wereld zal doen kennen !

³⁸⁻³⁹ *Na deze woorden ging hij naar de Joden terug en sprak tot hen : “Ik vind volstrekt geen schuld in Hem. Maar gij hebt een gewoonterecht, dat ik u iemand vrijlaat bij gelegenheid van het paasfeest. Wilt gij dus dat ik u de Koning der Joden vrijlaat ?”* Pilatus wordt

« ECCE HOMO »

een meesterwerk door Dirk Bouts (ca. 1470).

opnieuw geconfronteerd met het tumult van de uitwendige wereld. Maar in vergelijking met de andere evangelisten gaat Sint-Jan daar minder op in, om de focus te leggen op het grandioze initiatief van de landvoogd, een initiatief dat bewijst dat hij al veroverd is door het woord van Jezus. Zijn voorstel ademt zijn respect voor de gevangene uit : “Wilt gij dat ik de Koning der Joden vrijlaat ?” Hij zegt wel degelijk : Koning der Joden, en houdt dus rekening met het getuigenis van de Heer.

⁴⁰ Zoals te verwachten is, kiezen de Joden voor de rover Barabbas en niet voor de Onschuldige. Daarmee oordelen en veroordelen zij zichzelf.

^{19, 1-3} *Toen liet Pilatus Jezus geselen.* Een afschuwelijk gebeuren, waarvan we de stigmata kunnen aflezen op de H. Lijkwade. Jezus leent zich ertoe vanuit zijn vaste wil te lijden om ons te redden. Maar in een opperste ironie veranderen de beulen zich in dienaars van de Waarheid : *De soldaten vlochten een kroon van doornen en zetten ze Hem op het hoofd ; ze wierpen Hem een purperen mantel om, traden op Hem toe en zeiden : “Wees gegroet, Koning der Joden !”* De Romeinen bekleden Jezus met koninklijke tekenen. De wrede

doornenkroon vormt de meest edele diadeem voor de meest edele onder de koningen. In die zin bevestigt Jezus zijn koningschap en openbaart Hij door zijn heldhaftige gehoorzaamheid aan de Vader meer dan ooit zijn goddelijke oorsprong.

⁴⁻⁶ Pilatus toont de vreselijk toegetakelde gevangene aan de Joden: *“Ziet de mens.”* Hij denkt dat zij bij het zien van de Man van Smarten hun greep zullen lossen, maar het tegenovergestelde is waar: het is heel de kracht van de hel die losbreekt tegen “de mens”, die door zijn gehoorzaamheid aan God zijn Vader werkelijk de “nieuwe mens” is die de ongehoorzaamheid van de oude Adam herstelt. Zoals Annie Jaubert het prachtig formuleert: « Onder de doornenkroon en de purperen mantel kon ieder die ogen had om te zien de verborgen glorie onderscheiden » (*APPROCHES*, p. 70). De enen, zoals Sint-Jan en misschien ook al Pilatus, om “de Koning van de Joden” te aanbidden en te beminnen; de anderen om Hem te haten: *Toen de opperpriesters en hun trawanten Hem zagen, schreeuwden ze het uit: “Aan het kruis, aan het kruis met Hem!”* Pilatus zei hun: *“Neemt Hem zelf en kruisigt hem, want ik vind geen schuld in Hem.”*

Kijk hoe rechtvaardig deze heiden is tegenover die roepers die hun eigen veroordeling uitspreken door hun koning te willen kruisigen. Pilatus zal alles gedaan hebben om Jezus vrij te spreken, na zijn onschuld erkend en geproclameerd te hebben.

⁷⁻⁹ De Joden antwoordden hem: *“Wij hebben een Wet en volgens de Wet moet Hij sterven, want Hij heeft zich uitgegeven voor Zoon van God.”* Ze zijn begonnen met Hem ervan te beschuldigen de openbare orde te verstoren. Omdat ze met die leugen zijn veroordeling niet kunnen verkrijgen, geven ze de ware reden voor hun haat toe. Pilatus is van zijn stuk gebracht. Opnieuw keert hij zich af van de vijandige buitenwereld en gaat naar binnen, bij Jezus. *“Vanwaar zijt Gij?”* Het is de enige vraag die elke oprechte ziel zich stelt in tegenwoordigheid van Jezus. Maar de Heer geeft geen antwoord omdat de tijd van het heil van de heidenen nog niet gekomen is.

¹⁰⁻¹¹ Pilatus zei Hem dus: *“Staat Gij mij niet te woord? Weet Gij niet dat ik de macht heb om U vrij te laten en de macht om U te kruisigen?”* Dat laatste is precies de dienst die Jezus van de procurator verlangt. *“Gij zoudt niet de minste macht over Mij hebben zo ze u niet van hogerhand was gegeven. Die Mij aan u heeft overgeleverd, draagt daarom groter schuld.”* De

grote schuldige is Kajafas, die als hogepriester de macht had om Jezus te redden, maar besloot om de Messias, zoon van David, uit te leveren aan de heidenen met de bedoeling dat Hij wreed gekruisigd zou worden.

¹² *Om die reden trachtte Pilatus Hem in vrijheid te stellen. Maar de Joden schreeuwden het uit: “Als gij Hem vrijlaat, zijt gij niet keizersgezind! Wie zich voor koning uitgeeft, staat tegen de keizer op!”* Ze kiezen nu partij voor de keizer... tegen Pilatus! Maar de landvoogd heeft slechts één gedachte: de vrijlating van die rechtvaardige en mysterieuze man. Toch gaat hij tenslotte door de knieën; als Jezus absoluut wil sterven, waarom zou hij dan zijn functie riskeren om Hem desondanks te verdedigen? Vanaf dat ogenblik maakt lafheid zich van hem meester.

¹³⁻¹⁴ *Toen Pilatus dit hoorde, leidde hij Jezus naar buiten en zette Hem [en niet: zich] op de rechterstoel neer.* Vooraleer Jezus uit te leveren aan de Joden, wil Pilatus hen vernederen. Daarom laat hij Jezus neerzitten op de plaats van de rechter. Het is een plechtig ogenblik. *Het was de voorbereiding van het paasfeest.* Dus niet: “daags voor het paasfeest”, maar de dag van de voorbereiding (*paraskeuè*), die twee dagen vóór het paasfeest plaatshad. We zijn dus donderdag 6 april van het jaar 30. *Hij sprak tot de Joden: “Ziet uw Koning.”* Een ander arrest zal Pilatus niet uitspreken. Vooraleer toe te geven aan de veroordeling die de Joden al uitgesproken hebben, proclameert hij het koningschap van Christus en toont hij hun ongerechtigheid door Hem te laten zetelen op de rechterstoel als soeverein rechter over zijn volk.

¹⁵ *Maar ze schreeuwden: “Weg, weg met Hem! Kruisig Hem!”* Pilatus zei hun: *“Zal ik uw Koning kruisigen?”* De opperpriesters antwoordden: *“Wij hebben geen andere koning dan Caesar!”* Hun geloofsafval is totaal. Vroeger gingen zij er prat op nooit van iemand de slaaf geweest te zijn: *“Wij zijn kroost van Abraham en nooit iemands slaaf geweest”* (Jo 8, 33). Nu echter kruipen ze voor Caesar! « De Joden hebben hun koning omgewisseld voor de keizer; zij hebben zichzelf tot slaven van Caesar gemaakt » (Annie Jaubert).

¹⁶ *Toen gaf hij Hem aan hen over om gekruisigd te worden.*

[wordt vervolgd]

abbé Georges de Nantes, februari 1998

Nederlandstalige uitgave van *Il est Ressuscité! La Contre-Réforme Catholique au XXIe siècle.*

Stichter: † Abbé Georges de Nantes.

Hoofdredacteur: Broeder Bruno Bonnet-Eymard, Maison Saint-Joseph, F-10260 Saint-Parres-lès-Vaudes.

Verantwoordelijke uitgever: L. Oorts, Heideweg 14, B-2980 Zoersel.

Abonnement voor binnen- en buitenland: € 15. Steunabonnement: vanaf € 20.

Rekening 000-3302057-80. IBAN: BE47 000 3302057 80. BIC: BPOTBEB1.

Internet: <http://nl.crc-resurrection.org/> – E-mail: hij.is.verrezen@gmail.com